

SMERNICA PRE VYKONÁVANIE ŠPORTOVÉHO PARAŠUTIZMU A ZOSKOKOV PADÁKOM
V - PARA - 1

SLOVENSKÝ NÁRODNÝ AEROKLUB GENERÁLA MILANA RASTISLAVA ŠTEFÁNKA

V - PARA - 1

SMERNICA PRE VYKONÁVANIE ŠPORTOVÉHO PARAŠUTIZMU A ZOSKOKOV PADÁKOM

Schválil Riaditeľ letových činností SNA č.j.: 10/2010

dňa: 02.02.2010

Schválené Leteckým úradom SR č.j.: 1171/438-222/2010

dňa: 15.02.2010

Použitie Smernice inými prevádzkovateľmi iba zo súhlasom SNA.

Platí od 01.05.2010

SMERNICA PRE VYKONÁVANIE ŠPORTOVÉHO PARAŠUTIZMU A ZOSKOKOV PADÁKOM
V - PARA - 1

Vydal: **SLOVENSKÝ NÁRODNÝ AEROKLUB** Gen. Milana Rastislava Štefánika

Ul. Pri Rajčianke 49, 010 01 ŽILINA

Neprešlo jazykovou ani redakčnou úpravou.

Určené pre vnútornú potrebu SNA.

DOPLNKY A ZMENY

DOPLNKY			OPRAVY		
Číslo doplnku	Dátum platnosti	Dátum záznamu a podpis	Číslo opravy	Dátum platnosti	Dátum záznamu a podpis
			1	1.4.2011	RLČ-SNA

DEFINÍCIE A SKRATKY

SNA	– Slovenský národný aeroklub občianske združenie zastrešujúce základné organizačné články - ďalej aerokluby
Aeroklub	samostatný právny subjekt vykonávajúci leteckú a parašutistickú činnosť, ktorý je registrovaný v súlade so stanovami SNA
RLČ – SNA	riaditeľstvo letových činností SNA
HIP – SNA	hlavný inšpektor parašutizmu SNA
ZV	základný výcvik
AFF	zrýchlený výcvik voľného pádu (Accelerated Free Fall)
Žiak	parašutista, ktorý pod vedením inštruktora vykonáva pozemnú prípravu alebo vykonáva zoskok za účelom splnenia úlohy v rámci výcvikových osnov
Cvičenec	parašutista športovec, ktorý ešte nesplnil požiadavky na vydanie licencie „A“
FS	skupinová akrobacia počas voľného pádu (Formation Skydiving)
CP	riadenie - pilotovanie a pristávanie na vysokorýchlostných padákoch (canopy piloting)
RZ	riadiaci zoskokov
VS	výsadkový sprievodca
DDP	dozorný doskokovej plochy
VLP	vedúci letovej prevádzky
PPBT	padáková, prístrojová a bezpečnostná technika
AAD	automatický bezpečnostný prístroj (Automatic Activation Device)
PMU	parašutistická mimoriadna udalosť
PN	parašutistická nehoda
LÚ SR	Letecký úrad Slovenskej republiky
MO	Ministerstvo obrany
MV	Ministerstvo vnútra
GND	výška nad zemou
Pomocník inštruktora	parašutista, ktorý podľa potrieb a pokynov inštruktora aktívne napomáha pri inštruktorskej práci za účelom získania odporúčania pre účasť na školení, na získanie inštruktorskej kvalifikácie
Spraženie	systém umožňujúci automatické otvorenie záložného padáku po odhodení hlavného padáku

ÚVODNÉ USTANOVENIA

V zmysle Smernice SM 11 a na základe Poverenia č.1/2009-P vydaného Leteckým úradom SR Riaditeľstvo letových činností Slovenského národného aeroklubu

vydáva

SMERNICU PRE VYKONÁVANIE ŠPORTOVÉHO PARAŠUTIZMU A ZOSKOKOV PADÁKOM V-PARA-1

Smernica V-PARA-1 upravuje organizáciu a riadenie parašutistickej činnosti v aerokluboch SNA na území SR, ako aj vykonávanie parašutistickej činnosti parašutistov. Na zoskoky vykonávané parašutistami SNA mimo územia SR alebo u iného prevádzkovateľa sa vzťahujú predpisy danej krajiny, alebo prevádzkovateľa za predpokladu, že nedôjde k porušeniu obmedzujúcich ustanovení tejto smernice, týkajúcich sa vlastného zoskoku padákom.

Smernicu musia poznať zúčastnení funkcionári v plnom rozsahu, ostatní členovia v rozsahu potrebnom pre výkon svojich funkcií.

Ustanovenia tejto smernice je nutné uplatňovať v súlade so Smernicou na lietanie P-1 a s technickými popismi používaných padákov a prístrojov. Osnovy metodiky výcviku, prípadne ďalšie smernice upravujúce parašutistickú činnosť v SNA musia byť v súlade so smernicou V-PARA-1.

Výnimky z tejto smernice, v pôsobnosti SNA, udeľuje riaditeľ letových činností SNA.

Vydaním tejto Smernice V-PARA-1 sa ruší platnosť Smernice V-PARA-1 vydanéj dňa 1.6.2004 vrátane zmien a doplnkov.

OBSAH:

ZMENY A DOPLNKY

DEFINÍCIE A SKRATKY POUŽITÉ V TEJTO SMERNICI

ÚVODNÉ USTANOVENIA

HLAVA 1. VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

- 1.1. Osoby na palube lietadla
- 1.2. Vybavenie výsadkových lietadiel
- 1.3. Zákaz vykonávania zoskokov
- 1.4. Zákaz vysadzovania
- 1.5. Ochrana osôb a majetku
- 1.6. Zdravotné zabezpečenie
- 1.7. Výcvikové kategórie
- 1.8. Zaraďovanie do výcviku

HLAVA 2. SPÔSOBILOSŤ PARAŠUTISTICKÉHO PERSONÁLU

- 2.1. Zdravotné požiadavky
- 2.2. Vekové požiadavky
- 2.3. Parašutistické výkonnostné kategórie - licencie
- 2.4. Obnovenie platnosti parašutistických licencií
- 2.5. Parašutistické funkčné kvalifikácie
 - 2.5.1. Kvalifikácia „Inštruktor“
 - 2.5.2. Kvalifikácia „Inšpektor“
- 2.6. Parašutistické odborné kvalifikácie:
 - 2.6.1. Zrušené
 - 2.6.2. Kvalifikácia „Inštruktor AFF“
 - 2.6.3. Kvalifikácia „Tandem pilot“
 - 2.6.4. Kvalifikácia „Riadiaci zoskokov“
 - 2.6.5. Balič záložných padákov
 - 2.6.6. Balič padákov
 - 2.6.7. Kvalifikácia „Skúšobný parašutista“
- 2.7. Strata spôsobilosti, zadržanie a odobratie preukazu parašutistu a kvalifikácií
 - 2.7.1. Strata spôsobilosti
 - 2.7.2. Zadržanie
 - 2.7.3. Odobratie

HLAVA 3 DRUHY PRÍPRAV ŠKOLENÍ A PRESKÚŠANÍ

- 3.1. Druhy príprav a ich obsah
 - 3.1.1. Pozemná príprava
 - 3.1.2. Predzoskoková príprava pred prvým zoskokom v danom dni
 - 3.1.3. Periodické preskúšanie
 - 3.1.4. Ročné školenie a preskúšanie inštruktorov
- 3.2. Preskúšavacie zoskoky po prestávke
 - 3.2.1. Parašutista - cvičenec
 - 3.2.2. Držiteľ licencie „A“

- 3.2.3. Držiteľ licencie „B“
- 3.2.4. Držiteľ licencie „C“
- 3.2.5. Držiteľ licencie „D“
- 3.2.6. Poznámky:
- 3.3. Preškolenie, preskúšanie a typové oprávnenie na padák
 - 3.3.1. Požiadavky na získanie typového oprávnenia
 - 3.3.2. Preškolenie a preskúšanie na padák s väčším plošným zaťažením
 - 3.3.3. Preškolenie na otváranie hlavného padáku systémom - padáček z ruky
- 3.4. Skúšobný poriadok
 - 3.4.1. Skúšobná komisia
 - 3.4.2. Skúšky

HLAVA 4 VYKONÁVANIE ZOSKOKU PADÁKOM

- 4.1. Podmienky vykonávania zoskokov
- 4.2. Rozdelenie zoskokov
 - 4.2.1. Podľa podmienok
 - 4.2.2. Podľa spôsobu otvorenia padáku
- 4.3. Povoľovanie zoskokov
- 4.4. Minimálna výška otvorenia padáku nad zemou (GND)
- 4.5. Maximálny počet zoskokov
- 4.6. Meteorologické podmienky
 - 4.6.1. Maximálne rýchlosti nárazového, prízemného vetra
 - 4.6.2. Oblačnosť
- 4.7. Použitie kyslíka
- 4.8. Doskokové plochy (označenie a signály)
- 4.9. Minimálne vzdialenosti prekážok od stredu doskokovej plochy
- 4.10. Zoskoky mimo letiska
- 4.11. Propagačné zoskoky pre verejnosť mimo letiska
- 4.12. Zoskoky padákom do vody
- 4.13. Zoskoky padákom v noci
- 4.14. Zoskoky zahraničných účastníkov
- 4.15. Zoskoky s pasažierom – tandemový zoskok

HLAVA 5 PADÁKOVÁ TECHNIKA A DOKUMENTÁCIA

- 5.1. Padáky a ich rozdelenie podľa účelu
 - 5.1.1. Použitie a kompletizovanie padákov
- 5.2. Balenie hlavných padákov
- 5.3. Balenie záložných a záchranných padákov
- 5.4. Výstroj a prístroje pri zoskoku padákom
 - 5.4.1. Základný výcvik – kruhový padák
 - 5.4.2. Základný výcvik - padák typu krídlo
 - 5.4.3. Žiaci AFF
 - 5.4.4. Cvičenci a držiteľia licencie „A“
 - 5.4.5. Držiteľia licencie „B“
 - 5.4.6. Držiteľia licencie „C“
 - 5.4.7. Držiteľia licencie „D“
 - 5.4.8. Ďalšie povinné prístrojové vybavenie, podľa druhu zoskoku
- 5.5. Dokumentácia
 - 5.5.1. Prevádzková dokumentácia
 - 5.5.2. Osobná parašutistická dokumentácia
 - 5.5.3. Padáková dokumentácia

HLAVA 6 ORGÁNY RIADENIA LETOVEJ A PARAŠUTISTICKEJ PREVÁDZKY

- 6.1. Skupina zabezpečenia a riadenia parašutistickej prevádzky
 - 6.1.1. Riadiaci zoskokov
 - 6.1.2. Prevádzková smena para.
- 6.2. Inštruktor

HLAVA 7 PARAŠUTISTICKÝ REGISTER

- 7.1. Všeobecné pravidlá pre vedenie registra
 - 7.1.1. Pôsobnosť a poverenie registra
 - 7.1.2. Zápis do registra
 - 7.1.3. Vyňatie z registra
 - 7.1.4. Registračné číslo
 - 7.1.5. Zmena údajov
- 7.2. Parašutistický preukaz
 - 7.2.1. Doklady potrebné pre vydanie preukazu a zapísanie do registra
 - 7.2.2. Doklady potrebné na predĺženie platnosti preukazu, vydanie licencie a inštruktorských kvalifikácií
 - 7.2.3. Strata preukazu spôsobilosti, vystavenie duplikátu

HLAVA 8 REGISTER PADÁKOVEJ, PRÍSTROJOVEJ A BEZPEČNOSTNEJ TECHNIKY

- 8.1. Všeobecné pravidlá pre vedenie registra
- 8.2. Schvaľovanie padákov do prevádzky v Slovenskej republike
- 8.3. Registrácia padákovej techniky
- 8.4. Spracovanie dokumentácie

HLAVA 9 PARAŠUTISTICKÉ MIMORIADNE UDALOSTI

- 9.1. Definícia
- 9.2. Parašutistická nehoda (Accident)
- 9.3. Predpoklad k parašutistickej nehode (Incident)
- 9.4. Opatrenia a činnosť pri vzniku PMU
- 9.5. Znovuzahájenie prevádzky po PMU
- 9.6. Predbežné oznámenie
- 9.7. Odborné vyšetrenie
- 9.8. Stanovenie doby šetrenia
- 9.9. Spracovanie záverečných správ

PRÍLOHY

Č.1. TEXTOVÁ PRÍLOHA

Vyhýbanie sa zrážkam parašutistov počas letu na padákoch

Č.2. VZORY TLAČÍV

HLAVA 1

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

1.1. Osoby na palube lietadla

Pri výsadkových letoch môžu byť na palube výsadkového lietadla okrem letovej posádky, parašutistov a pasažierov tandemových padákov iba osoby vykonávajúce dozor alebo dohľad. Osoby vykonávajúce dozor alebo dohľad musia byť vybavené padákmi, ktoré musia mať počas celého letu riadne pripevnené k telu za účelom pohotového použitia v prípade núdze a musia byť preškolení z ich používania.

1.2. Vybavenie výsadkových lietadiel

Lietadlo musí byť vybavené ostrým nožom bez hrotu umiestneným v dosahu výsadkového sprievodcu. Za kontrolu vybavenia zodpovedá riadiaci zoskokov.

1.3. Zákaz vykonávania zoskokov

Parašutistickej prevádzky sa nesmie zúčastniť žiadna osoba, ktorej konanie je ovplyvnené pôsobením alkoholu, liekov, omamných prostriedkov, nevoľnosťou, úrazom alebo chorobou.

VLP, RZ, ako aj orgány LÚ SR majú právo kontrolovať dodržiavanie tohto zákazu skúškou na alkohol. Výsledok kontroly sa zapíše do knihy zoskokov. Ak kontrolovaný odmietne podrobiť sa skúške, bude sa proti nemu postupovať ako pri pozitívnom výsledku skúšky.

1.4. Zákaz vysadzovania

- a) Ak pilot obdržal rádiom zákaz vykonania výsadku alebo bol tento zákaz vydaný vytýčením na zemi.
- b) Ak v mieste výsadku je pohyb lietadiel vo vzduchu.

1.5. Ochrana osôb a majetku

Zoskok voľným pádom a let na otvorenom padáku musia byť vykonané tak, aby nebola ohrozená bezpečnosť iných parašutistov, osôb a majetku na zemi. Let na otvorenom padáku nad husto zastavanými plochami alebo nad zhromaždením osôb na voľnom priestranstve sa musí vykonať v takej výške, aby s ohľadom na poveternostné podmienky bolo možné pristáť do určeného alebo voľného priestoru.

1.6. Zdravotné zabezpečenie

RZ musí mať k dispozícii telefónne číslo a telefonické spojenie na najbližšiu lekársku pohotovostnú službu, zdravotné stredisko, nemocnicu a podobne.

Pri organizovaní veľkých parašutistických prevádzok musí mať RZ k dispozícii pohotovostné vozidlo, za ktorého pripravenosť zodpovedá.

1.7. Výcvikové kategórie

- a) parašutista - žiak základného parašutistického výcviku (ZV)
- b) parašutista – športovec.

1.8. Zaradovanie do výcviku

- a) Do základného parašutistického výcviku (ZV) môžu byť zaradení uchádzači, ktorí:
- sú zdravotne spôsobilí na základe lekárskeho vyšetrenia
 - v roku, v ktorom idú vykonávať zoskok dosiahnu minimálne 15. rok veku
 - podpísali určené vyhlásenie alebo v prípade, že v deň zoskoku nedovršili 18. rok veku, toto vyhlásenie musí byť podpísané aspoň jedným z ich zákonných zástupcov
- b) Do športového parašutistického výcviku môžu byť zaradení uchádzači, ktorí:
- sú zdravotne spôsobilí na základe lekárskeho vyšetrenia pre vykonávanie športového parašutizmu
 - úspešne absolvovali základný parašutistický výcvik alebo tandemový zoskok a sú riadnymi členmi niektorého aeroklubu
 - sú držiteľmi platného preukazu parašutistu, vydaného povereným parašutistickým registrom.

HLAVA 2

SPÔSOBILOSŤ PARAŠUTISTICKÉHO PERSONÁLU

2.1. Zdravotné požiadavky

2.1.1. Uchádzač o zaradenie do základného parašutistického výcviku musí mať zdravotnú spôsobilosť v zmysle zákona 164/1997 Zbierky, príloha č.1 časť I. (Zdravotná spôsobilosť na vedenie motorového vozidla).

Platnosť potvrdenia zdravotnej spôsobilosti musí byť na doklade - žiadosti vyznačená zdravotníckym zariadením, ktoré je oprávnené takéto potvrdenie vydávať a nesmie byť staršie ako 12 mesiacov.

2.1.2. Uchádzač o zaradenie do športového parašutistického výcviku alebo obnovenie platnosti preukazu musí mať zdravotnú spôsobilosť potvrdenú Oddeleniami Telovýchovného lekárstva alebo zdravotníckymi zariadeniami rezortu Ministerstva vnútra, Ministerstva obrany alebo podľa článku 2.1.3. tejto smernice.

Platnosť potvrdenia zdravotnej spôsobilosti musí byť na doklade vyznačená zdravotníckym zariadením alebo určeným lekárom príslušného ministerstva alebo príslušného rezortu takéto potvrdenie vydávať a nesmie byť staršie ako 24 mesiacov.

2.1.3. Uchádzač o získanie alebo obnovenie platnosti inštruktora AFF a tandempilota musí mať zdravotnú spôsobilosť 2. triedy preukázanú podľa JAR – FCL 3.

Platnosť potvrdenia zdravotnej spôsobilosti musí byť na doklade vyznačená zdravotníckym zariadením alebo určeným lekárom, určeným ministerstvom, ktoré je oprávnené takéto potvrdenie vydávať a nesmie byť staršie ako 24 mesiacov.

2.2. Vekové požiadavky

Dovŕšenie najmenej 15. roku veku v kalendárnom roku, v ktorom budú vykonané praktické zoskoky.

Parašutista, ktorý nedovŕšil v čase konania svojho prvého zoskoku 18. rok veku, musí mať súhlas aspoň jedného z rodičov alebo zákonného zástupcu overený notárom alebo inšpektorom parašutizmu.

2.3. Parašutistické výkonnostné kategórie - licencie

- Parašutista bez licencie - cvičenec
- Parašutista - držiteľ licencie „A“
- Parašutista - držiteľ licencie „B“
- Parašutista - držiteľ licencie „C“
- Parašutista - držiteľ licencie „D“

2.3.1. Parašutista - držiteľ licencie „A“

2.3.1.1. Požiadavky pre udelenie licencie „A“:

- a) minimálne 25 zoskokov voľným pádom
- b) minimálne 5 minút voľného pádu
- c) minimálne 5 splnených zoskokov v skupinovej akrobacii (v spolupráci aspoň dvoch parašutistov) alebo minimálne 5 zoskokov freefly, obe disciplíny pod dohľadom inštruktora vo vzduchu

- d) preukázateľná schopnosť ovládať telo vo všetkých smeroch a uhloch počas voľného pádu (otáčky o 360° doprava a doľava, salto vpred a vzad, zmena vertikálnej rýchlosti, odkízavanie, atď.)
- e) preukázateľná schopnosť bezpečne zabaliť hlavný padák, na ktorom sú vykonávané zoskoky
- f) preukázateľná schopnosť pristáť do vzdialenosti 50m od určeného stredu, minimálne počas 10 zoskokov.

2.3.1.2. Oprávnenia držiteľa licencie „A“:

- a) Môže vykonávať zoskoky iba pod dohľadom inštruktora, ktorý zodpovedá za prípravu na zoskok, správnosť a kontrolu ustrojenia, sledovanie a vyhodnotenie zoskoku.
- b) Je oprávnený samostatne baliť hlavný padák, pokiaľ má na ňom minimálne 5 zoskokov, má na daný typ typové oprávnenie potvrdené inštruktorom a dovŕšil 18. rok veku.

2.3.1.3. Povinnosti držiteľa licencie „A“:

V prípade, že sa účastník prevádzky bez prítomnosti inštruktora, má pred vykonaním zoskoku povinnosť nahlásiť túto skutočnosť RZ.

2.3.2. Parašutista - držiteľ licencie „B“

2.3.2.1. Požiadavky pre udelenie licencie „B“:

- a) minimálne 100 zoskokov voľným pádom
- b) minimálne 30 minút voľného pádu
- c) minimálne 10 splnených zoskokov v skupinovej akrobacii (v spolupráci aspoň troch parašutistov) alebo minimálne 10 splnených zoskokov freefly (v spolupráci aspoň troch parašutistov), obe disciplíny pod dohľadom inštruktora
- d) úspešne absolvoval preskúšanie v určenom rozsahu u povereného inšpektora.

2.3.2.2. Oprávnenia držiteľa licencie „B“:

- a) je kvalifikovaný samostatne vykonávať zoskoky, ktoré má splnené podľa výcvikovej osnovy bez dohľadu inštruktora a ich splnenie má potvrdené v záznamníku zoskokov.
- b) počas zoskokov sa môže sám vysadzovať.

2.3.2.3. Povinnosti držiteľa licencie „B“:

- a) je povinný pred každým zoskokom požiadať iného parašutistu, držiteľa minimálne licencie C alebo RZ o kontrolu ustrojenia a ešte pred zoskokom odstrániť zistené nedostatky v ustrojení alebo nedostatky v padáčkovej technike.
- b) nesmie vykonať zoskok, ktorý nemá splnený podľa výcvikovej osnovy, pokiaľ neabsolvoval pozemnú prípravu s inštruktorom a prípravu nemá podpísanú v záznamníku zoskokov.
- c) ak za posledných 6 mesiacov nevykonával zoskok voľným pádom musí vykonať aspoň 1 individuálny zoskok pod dohľadom inštruktora.
- d) plne zodpovedá za prípravu na zoskok, správnosť zabalenia padáku, udržiavanie padáčkovej techniky a za ustrojenie do padáku.

- e) smie vykonávať zoskoky na padáku s maximálnym plošným zaťažením 1,1. Zoskoky s väčším plošným zaťažením smie vykonávať na základe preškolenia a preskúšania inštruktorom v zmysle článku 3.3.2. tejto smernice.

2.3.2.4. Podmienky udržania licencie „B“:

- a) je povinný vykonať minimálne 20 zoskokov za dobu platnosti preukazu parašutistu (obyčajne za 24 mesiacov).

2.3.3. Parašutista - držiteľ licencie „C“

2.3.3.1. Požiadavky pre udelenie licencie „C“:

- a) minimálne 200 zoskokov voľným pádom
- b) minimálne 1 hodina voľného pádu
- c) minimálne 50 splnených zoskokov v skupinovej akrobacii alebo zoskokov freefly, z ktorých v minimálne desiatich zoskokoch musí byť spolupráca aspoň 4 parašutistov

2.3.3.2. Oprávnenia držiteľa licencie „C“:

- a) je kvalifikovaný samostatne vykonávať zoskoky, ktoré má splnené podľa výcvikovej osnovy a ich splnenie má potvrdené v záznamníku zoskokov.
- b) *Znenie bodu zrušené Obežníkom PARA RLC-SNA č. 1/08.*
- c) je oprávnený na požiadanie vykonať kontrolu ustrojenia inému parašutistovi - držiteľovi licencie „B“, „C“ a „D“.

2.3.3.3. Povinnosti držiteľa licencie „C“:

- a) je povinný pred každým zoskokom požiadať iného parašutistu - držiteľa minimálne licencie „C“ alebo RZ o kontrolu ustrojenia a ešte pred zoskokom odstrániť zistené nedostatky v ustrojení alebo nedostatky v padáčkovej technike.
- b) nesmie vykonať zoskok, ktorý nemá splnený podľa výcvikovej osnovy, pokiaľ neabsolvoval pozemnú prípravu s inštruktorom a prípravu nemá podpísanú v záznamníku zoskokov.
- c) ak za posledných 12 mesiacov nevykonal zoskok musí vykonať aspoň 1 individuálny zoskok na padáku s maximálnym plošným zaťažením 1.
- d) plne zodpovedá za prípravu na zoskok, správnosť zabalenia padáku, udržiavanie padáčkovej techniky a za ustrojenie do padáku
- e) smie vykonávať zoskoky na padáku s maximálnym plošným zaťažením 1,3. Zoskoky s väčším plošným zaťažením smie vykonávať na základe preškolenia a preskúšania inštruktorom v zmysle článku 3.3.2. tejto smernice.

2.3.3.4. Podmienky udržania licencie „C“:

- je povinný vykonať minimálne 20 zoskokov za dobu platnosti preukazu parašutistu (obyčajne za 24 mesiacov).

2.3.4. Parašutista - držiteľ licencie „D“

2.3.4.1. Požiadavky pre udelenie licencie „D“

- a) minimálne 500 zoskokov voľným pádom
- b) minimálne 3 hodiny voľného pádu.

2.3.4.2. Oprávnenia držiteľa licencie D:

- a) je kvalifikovaný samostatne vykonávať zoskoky, ktoré má splnené podľa výcvikovej osnovy
- b) je oprávnený na požiadanie vykonať kontrolu ustrojenia inému parašutistovi - držiteľovi licencie „B“, „C“ a „D“.
- c) je kvalifikovaný vykonávať zoskoky aj mimo výcvikovej osnovy za podmienok:
 - Zoskok nesmie ohroziť bezpečnosť samotného letu ani iných parašutistov.
 - O vykonaní zoskoku mimo výcvikovej osnovy musí byť informovaný RZ, ktorý má právo zoskok nepovoliť.

2.3.4.3. Povinnosti držiteľa licencie „D“:

- a) je povinný pred každým zoskokom požiadať iného parašutistu - držiteľa minimálne licencie C alebo RZ o kontrolu ustrojenia a odstrániť zistené nedostatky v ustrojení alebo nedostatky v padákovkej technike.
- b) plne zodpovedá za prípravu na zoskok, správnosť zabalenia padáku, udržiavanie padákovkej techniky a za ustrojenie do padáku
- c) ak za posledných 24 mesiacov nevykonal zoskok voľným pádom musí vykonať aspoň 1 individuálny zoskok na padáku s maximálnym plošným zaťažením 1,1 a s použitím bezpečnostného prístroja na záložnom padáku.

2.3.4.4. Podmienky udržania licencie „D“:

- a) je povinný vykonať minimálne 20 zoskokov za dobu platnosti preukazu parašutistu (obyčajne za 24 mesiacov).

2.4. Obnovenie platnosti parašutistických licencií.

Parašutistické licencie sa obnovujú každých 24 mesiacov na základe:

- a) zdravotnej spôsobilosti
- b) úspešného splnenia určeného preskúšania
- c) vykonania určeného počtu zoskokov v určenom období, čo je dokladované záznamníkom zoskokov.

V prípade, že parašutista v určenom období nesplnil predpísaný minimálny počet zoskokov, automaticky mu bude pridelená o stupeň nižšia licencia. Po splnení minimálneho počtu zoskokov v určenom období môže parašutista požiadať o pridelenie pôvodnej licencie.

2.5. Parašutistické funkčné kvalifikácie

- Inštruktor
- Inšpektor

2.5.1. Kvalifikácia „Inštruktor“

2.5.1.1. Požiadavky pre udelenie kvalifikácie Inštruktor

- a) dovŕšil 19. rok veku
- b) aktívne pôsobil aspoň jednu sezónu ako pomocník Inštruktora parašutizmu
- c) predložil odporúčanie od inštruktora parašutizmu
- d) je držiteľom platnej licencie C a má minimálne 400 zoskokov
- e) absolvoval určené školenie stanovené RLČ-SNA a úspešne vykonal preskúšanie na Inštruktora parašutizmu.

2.5.1.2. Oprávnenia držiteľa kvalifikácie Inštruktor:

- a) môže vykonávať teoretický a praktický výcvik podľa výcvikovej osnovy a to takého druhu, na ktorý má oprávnenie
- b) môže overovať a potvrdzovať žiadosti o udelenie parašutistických licencií „A“
- c) môže dávať odporúčania žiadateľom o získanie kvalifikácie Inštruktor parašutizmu
- d) môže byť členom skúšobnej komisie.

2.5.1.3. Platnosť kvalifikácie Inštruktor:

Kvalifikácia je platná po dobu jej platnosti.

2.5.1.4. Predĺženie platnosti kvalifikácie inštruktor:

absolvovaním periodických školení a preskúšaní.

2.5.2. Kvalifikácia „Inšpektor“

2.5.2.1. Požiadavky pre udelenie kvalifikácie „Inšpektor“:

- a) je držiteľom kvalifikácie Inštruktor minimálne 24 mesiacov
je držiteľom platnej licencie D
- b) absolvoval určené školenie stanovené RLČ-SNA a úspešne vykonal preskúšanie na Inšpektora parašutizmu.
- c) je držiteľom platného preukazu rádionistu.

2.5.2.2. Oprávnenia držiteľa kvalifikácie Inšpektor:

- a) môže vykonávať teoretický a praktický výcvik podľa výcvikovej osnovy a to takého druhu, na ktorý má oprávnenie
- b) je oprávnený vykonávať kontrolnú činnosť v rozsahu stanovenom poverením RLČ alebo HIP - SNA
- c) môže overovať a potvrdzovať žiadosti o udelenie a obnovenie všetkých druhov licencií
- d) môže byť predsedom alebo členom skúšobnej komisie
- e) je oprávnený vykonávať funkciu riadiaceho zoskokov
- f) po stránke parašutistickej, metodickej a prevádzkovej je priamo podriadený HIP- SNA. Zodpovedá za splnenie všetkých nariadení (školenia, preskúšania, rozbery, odovzdávania určených informácií atď.) v rámci svojho aeroklubu a v rámci svojho poverenia.

2.5.2.3. Platnosť kvalifikácie:

Kvalifikácia je platná po dobu jej platnosti.

2.5.2.4. Obnovenie platnosti kvalifikácie „Inšpektor“:

účasťou na určenom školení a preskúšaní.

2.6. Parašutistické odborné kvalifikácie:

- Cvičiteľ AFF
- Inštruktor AFF
- Tandem pilot
- Riadiaci zoskokov
- Balič záložných padákov
- Balič padákov
- Skúšobný parašutista

2.6.1. Článok zrušený

2.6.2. Kvalifikácia „Inštruktor AFF“

2.6.2.1. Požiadavky pre udelenie kvalifikácie Inštruktor AFF

- a) dovŕšil 21. rok veku
- b) je držiteľom platnej licencie „D“
- c) absolvoval minimálne 8 hodín voľného pádu
- d) je držiteľom parašutistickej funkčnej kvalifikácie „Inštruktor“ minimálne 24 mesiacov
- e) minimálne jednu sezónu aktívne pôsobil ako inštruktor výcviku cvičencov ZV a prakticky sa podieľal minimálne na 5 výcvikoch
- f) absolvoval výcvikový kurz AFF u povereného examinátora a predložil dokumentáciu o úspešnom absolvovaní kurzu
- g) v prípade získania oprávnenia inštruktor AFF u iného prevádzkovateľa alebo v zahraničí bude individuálne posudzovaná kvalita výcviku a úroveň teoretických a praktických vedomostí žiadateľa.

2.6.2.2. Oprávnenia „Inštruktora AFF“:

môže vykonávať výcvik žiakov metódou AFF v plnom rozsahu.

2.6.2.3. Platnosť kvalifikácie:

Kvalifikácia je platná po dobu jej platnosti.

2.6.2.4. Predĺženie platnosti kvalifikácie „Inštruktor AFF“:

- a) vykonaním minimálne 20 zoskokov vo výcviku AFF za posledných 12 mesiacov
- b) účasťou na školení, seminári alebo preskúšaní určenom RLC-SNA.

2.6.2.5. Poznámky:

- a) „Inštruktor AFF“, ktorý nespĺní požadovaný počet zoskokov na predĺženie platnosti kvalifikácie musí vykonať jeden preskúšavací zoskok s povereným examinátorom AFF, o čom predloží podpísaný protokol.
- b) Každý držiteľ kvalifikácie „Inštruktor AFF“ po prestávke v zoskokoch dlhšej ako 6 mesiacov musí pred prvým výcvikovým zoskokom AFF vykonať minimálne 2 praktické zoskoky s dobou voľného pádu minimálne 30 sekúnd.

2.6.3. Kvalifikácia „Tandem pilot“

2.6.3.1. Požiadavky pre udelenie kvalifikácie „Tandem pilot“

- a) dovŕšil 23. rok veku
- b) je držiteľom platnej licencie „D“
- c) má minimálne 8 hodín doby voľného pádu
- d) vykonal minimálne 1000 zoskokov na padáku typu krídlo s ručným otváraním - systémom „padáčik z ruky“
- e) je držiteľom typového oprávnenia na daný typ padáku
- f) predložil dokumentáciu o absolvovaní výcviku a preskúšaní s výsledkom oprávňujúcim vykonávať daný druh zoskokov.

2.6.3.2. Oprávnenia držiteľa kvalifikácie „Tandem pilot“

- a) môže vykonávať zoskoky s pasažierom na schválených letiskách a schválených plochách
- b) môže vykonávať zoskoky s pasažierom mimo letísk na schválených plochách za podmienok:
 - 1) má vykonaných minimálne 50 zoskokov s pasažierom
 - 2) je držiteľom a má platné typové oprávnenie na padákový systém, na ktorom bude vykonávať zoskoky
 - 3) minimálny polomer doskokovej plochy bez prekážok je 100m.
- c) vykonávanie zoskoku s pasažierom mimo letísk a schválených plôch – propagačných zoskokov, sa môže vykonávať iba vo výnimočných prípadoch na základe individuálnej žiadosti tandempilota, ktorá musí obsahovať:
 - 1) meno tandempilota, číslo preukazu, počet tandemových zoskokov, počet tandemových zoskokov za posledných 6 mesiacov
 - 2) dátum a čas plánovaného zoskoku
 - 3) miesto vzletu lietadla a miesto pristávania tandempilota
 - 4) náčrt plochy určenej na pristávanie tandempilota s vyznačenými prekážkami
 - 5) súhlas majiteľa alebo správcu plochy určenej na pristávanie tandempilota s pasažierom
 - 6) minimálny priemer doskokovej plochy bez prekážok je 100m.
 - 7) maximálna rýchlosť prízemného vetra 8m/s.

Ďalej musí tandempilot spĺňať:

 - a) celkovo vykonal minimálne 300 zoskokov s pasažierom
 - b) vykonal minimálne 25 zoskokov na type padáku s ktorým bude vykonávať zoskok
 - c) za posledné 2 mesiace vykonal minimálne 10 zoskokov s pasažierom.
- d) Ďalšie oprávnenia podmienené počtom tandemových zoskokov
 - 1) vykonávanie zoskoku s telesne postihnutým pasažierom - minimálne 100 tandemových zoskokov
 - 2) vykonávanie zoskokov s kamerou umiestnenou na vonkajšej strane dlane – minimálne 200 tandemových zoskokov
 - 3) vykonávanie propagačných zoskokov – minimálne 300 tandemových zoskokov

e) Povinnosti a zodpovednosť držiteľa kvalifikácie „Tandem pilot“.

- 1) Je povinný poučiť pasažiera o pravidlách pohybu a správania sa na letiskách a schválených plochách. Toto poučenie vykonať ešte pred samotnou prípravou na zoskok, pokiaľ možno čo najskôr po príchode pasažiera na letisko.
- 2) Zodpovedá za tandempasažiera od jeho záverečnej prípravy na zoskok - ustrojenie do postroja až po odvedenie pasažiera po zoskoku do bezpečnej časti - zóny vyhradenej na tento účel.
- 3) Zodpovedá za zabalenie vrchlíka hlavného padáka pokiaľ túto zodpovednosť neprenesie dokladovaným spôsobom na inú osobu - baliča padákov.
- 4) Zodpovedá za padákovú techniku, na ktorej vykonáva tandemový zoskok.
- 5) Je povinný si dôveryhodným spôsobom preveriť spôsobilosť a skúsenosti kameramana, ktorý s ním bude vykonávať zoskok. Ešte pred zoskokom si s ním dohodnúť signály na výskok a pri voľnom páde.
- 6) Je povinný si zabezpečiť pri pristávaní pozemný personál v prípade sťažených poveternostných podmienok.
- 7) Mať uzavreté poistenie zodpovednosti voči pasažierom tandemových zoskokov.

2.6.3.3. Platnosť kvalifikácie:

Kvalifikácia je platná po dobu jej platnosti., pokiaľ prestávka medzi zoskokmi s pasažierom nebola dlhšia ako 6 mesiace. V opačnom prípade je možné ďalšie zoskoky s pasažierom vykonávať až po vykonaní jedného kontrolného zoskoku s pasažierom - parašutistom, držiteľom platného preukazu parašutistu športovca.

V prípade, že za posledné 6 mesiace vôbec nevykonal zoskok, pred kontrolným zoskokom s pasažierom je povinný vykonať minimálne 1 zoskok.

2.6.3.4. Predĺženie platnosti kvalifikácie „Tandem pilot“:

- a) vykonaním minimálne 20 zoskokov s pasažierom za posledných 12 mesiacov
- b) účasťou na školení, seminári alebo preskúšaní určenom RLČ-SNA.

2.6.3.5. Poznámky:

Nočné zoskoky s pasažierom a propagačné zoskoky s pasažierom do obmedzeného priestoru nie sú povolené.

2.6.4. Kvalifikácia „Riadiaci zoskokov“

2.6.4.1. Požiadavky pre udelenie kvalifikácie „Riadiaci zoskokov“

- a) je alebo bol držiteľom kvalifikácie Inštruktor
- b) predložil dokumentáciu o preskúšaní na riadiaceho zoskokov
- c) je držiteľom platného preukazu rádionistu.

2.6.4.2. Platnosť kvalifikácie:

Kvalifikácia je platná po dobu jej platnosti a po dobu platnosti preukazu rádionistu, spravidla do 30. apríla nasledujúceho kalendárneho roka.

2.6.4.3. Obnovenie platnosti kvalifikácie RZ:

- a) žiadosťou o obnovenie platnosti
- b) splnením určeného preskúšania.

2.6.5. Balič záložných padákov

2.6.5.1. Požiadavky pre udelenie kvalifikácie „Balič záložných padákov“

- je držiteľom preukazu parašutistu - športovca
- zúčastnil sa školenia a preskúšania určené RLČ-SNA lebo splnil školenie a preskúšanie akceptovateľné RLČ-SNA.

2.6.5.2. Platnosť kvalifikácie:

Kvalifikácia je platná po dobu jej platnosti.

2.6.5.3. Obnovenie platnosti kvalifikácie Balič záložných padákov:

- preukázal minimálne 10 praktických zabalení záložných padákov za posledných 12 mesiacov
- účastňou na školení, seminári alebo preskúšaní určenom RLČ-SNA.

2.6.6. Balič padákov

2.6.6.1. Požiadavky pre udelenie kvalifikácie „Balič padákov“

- dovršil 18. rok veku
- je členom SNA
- úspešne absolvoval preskúšanie určené RLČ-SNA alebo je držiteľom oprávnenia na balenie padákov vydaného výrobcom padákov alebo splnil školenie a preskúšanie akceptovateľné RLČ-SNA.

2.6.7. Kvalifikácia „Skúšobný parašutista“

2.6.7.1. Požiadavky pre udelenie kvalifikácie „Skúšobný parašutista“

- dovršil 23. rok veku
- je držiteľom platnej licencie „D“
- minimálne 1000 zoskokov voľným pádom
- minimálne 50 zoskokov za posledných 12 mesiacov

2.6.7.2. Oprávnenia držiteľa kvalifikácie „Skúšobný parašutista“

je oprávnený vykonávať skúšobné zoskoky podľa požiadaviek RLČ-SNA.

2.6.7.3. Platnosť kvalifikácie:

je platná do konca kalendárneho roka, v ktorom bola vydaná.

2.7. Strata spôsobilosti, zadržanie a odobratie preukazu parašutistu a kvalifikácií

2.7.1. Strata spôsobilosti

Parašutista stráca spôsobilosť k vykonávaniu svojej športovej činnosti:

- ak nie je podľa lekárskeho nálezu zdravotne spôsobilý
- ak nevyhovie pri predpísanej skúške alebo preskúšaní
- ak uplynula doba platnosti jeho preukazu parašutistu

2.7.2. Zadržanie

Oprávnenie k zadržaniu preukazu parašutistu alebo kvalifikácie majú parašutisti s kvalifikáciou Inšpektor, RZ pri riadení parašutistickej prevádzky a pracovníci LÚ SR poverení výkonom štátneho odborného dozoru v civilnom letectve.

Oprávnená osoba, ktorá preukaz parašutistu alebo kvalifikáciu zadržala, je povinná do 3 dní príslušný doklad spolu s písomným hlásením odovzdať HIP - SNA na ďalšie riešenie.

HIP - SNA do 15 dní vydá písomné rozhodnutie o zadržaní, odobratí alebo vrátení preukazu parašutistu, alebo kvalifikácie.

Parašutista, ktorému bol preukaz parašutistu alebo kvalifikácia odobratá, sa proti rozhodnutiu HIP - SNA môže do 30 dní odvolať na RLC-SNA.

2.7.3. Odobratie

Oprávnenie k odobratiu preukazu parašutistu alebo kvalifikácie má poverený parašutistický register:

- a) pri hrubom porušení predpisov a metódik
- b) pri zistení neznalosti alebo nedbalosti, v dôsledku ktorej by mohlo dôjsť k ohrozeniu držiteľa, jeho žiakov alebo iných či už priamych alebo nepriamych účastníkov parašutistickej prevádzky.

HLAVA 3

DRUHY PRÍPRAV A PRESKÚŠANÍ

3.1. Druhy príprav a ich obsah

3.1.1. Pozemná príprava

Pozemná príprava zahŕňa vo všetkých výcvikových kategóriách komplex nových opakovaní a návykov, potrebných k bezpečnému vykonaniu zoskokov.

3.1.1.1. Obsah pozemnej prípravy:

- teoretická príprava
- výcvik na aparátoch a trenažéroch.

3.1.1.2. Vykonanie a potvrdenie pozemnej prípravy

Na každú novú úlohu osnovy výcviku musí parašutista absolvovať pozemnú prípravu, ktorej platnosť je 7 dní.

Parašutistom cvičencom a držiteľom licencie „A“ vykoná pozemnú prípravu Inštruktor a potvrdí ju do záznamovej karty parašutistu.

Parašutistom - držiteľom licencie „B“, „C“ a „D“ vykoná pozemnú prípravu Inštruktor a potvrdí ju do záznamníka zoskokov.

3.1.2. Predzoskoková príprava pred prvým zoskokom v danom dni

a) Parašutisti, ktorí vykonávajú zoskoky pod dohľadom inštruktora, vykonajú s inštruktorom pred zahájením zoskokov v danom dni predzoskokovú prípravu, ktorá obsahuje nasledovné:

- teoretické zopakovanie hlavných zásad, dôležitých pre bezpečné vykonávanie zoskokov
- teoretické zopakovanie zásad riešenia mimoriadnych situácií a použitie záložného padáka

b) parašutisti - držitelia licencie „B“, „C“ a „D“ vykonajú predzoskokovú prípravu individuálne.

3.1.3. Periodické preskúšanie

Každý parašutista je povinný do 30. apríla kalendárneho roka a po tomto termíne - pred prvým zoskokom v danom roku, vykonať periodické preskúšanie z riešenia mimoriadnych situácií vzniknutých počas zoskoku a z teórie a zásad pristávania na hlavnom a záložnom padáku.

Preskúšanie vykonávajú a potvrdzujú inšpektori parašutizmu.

3.1.4. Ročné školenie a preskúšanie inštruktorov

Každý držiteľ kvalifikácie „Inštruktor“ sa musí jedenkrát ročne zúčastniť školenia a preskúšania, ktoré sa spravidla koná v zimnom alebo jarnom období.

Obsah periodického školenia a preskúšania:

- rozbor parašutistických nehôd a predpokladov v predchádzajúcom roku
- zoznámenie s novými predpismi, smernicami a zmenami pre príslušný rok
- podľa nariadení HIP – SNA.

Za prípravu, organizáciu a vykonanie školenia je zodpovedný inšpektor parašutizmu poverený HIP - SNA. O účasti na školení sa vedie evidencia na prezenčnej listine.

Účasť na školení a preskúšaní nahrádza periodické preskúšanie v zmysle bodu 3.1.3. tejto smernice.

3.2. Preskúšavacie zoskoky po prestávke

3.2.1. Parašutista - cvičenec,

ktorý za posledných 30 dní nevykonával žiadny zoskok, o jeho zoskoku alebo zoskokoch po prestávke rozhodne inštruktor na základe počtu zoskokov a skúseností cvičenca. Inštruktor má právo nariadiť opakovací zoskok aj po prestávke kratšej ako 30 dní.

3.2.2. Držiteľ licencie „A“,

ktorý za posledné 2 mesiace a viac nevykonával žiadny zoskok, o zoskoku alebo zoskokoch po prestávke rozhodne inštruktor na základe počtu zoskokov a skúseností a rozskákanosti parašutistu. Inštruktor má právo nariadiť opakovací zoskok aj po prestávke kratšej ako 2 mesiace.

3.2.3. Držiteľ licencie „B“,

ktorý za posledných 6 mesiacov nevykonával zoskok, musí vykonať aspoň 1 individuálny zoskok pod dohľadom inštruktora, čo inštruktor potvrdí v záznamníku zoskokov.

3.2.4. Držiteľ licencie „C“,

ktorý za posledných 12 mesiacov nevykonával zoskok, musí vykonať aspoň 1 individuálny zoskok na padáku s maximálnym plošným zaťažením 1.

3.2.5. Držiteľ licencie „D“,

ktorý za posledných 24 mesiacov nevykonával zoskok, musí vykonať aspoň 1 individuálny zoskok na padáku s maximálnym plošným zaťažením 1,1 a s použitím bezpečnostného prístroja na záložnom padáku.

3.2.6. Poznámky:

- a) Parašutista, ktorý nevykonával zoskoky voľným pádom dlhšie ako 36 mesiacov musí požiadať o individuálne určenie preskúšavacích zoskokov HIP - SNA.
- b) Parašutista, ktorý má oprávnenie na samostatné balenie padáku, musí balenie padáku na prvý preskúšavací zoskok po prestávke vykonať pod dohľadom oprávnenej osoby.
- c) Po vykonaní preskúšavacieho zoskoku po prestávke je inštruktor oprávnený určiť ďalšie zoskoky na obnovenie návykov potrebných na bezpečné zvládnutie ďalších zoskokov.

3.3. Preškolenie, preskúšanie a typové oprávnenie na padák

3.3.1. Požiadavky na získanie typového oprávnenia

- a) preskúšanie z balenia daného typu
- b) preskúšanie zo zásad riadenia a pristávania na padáku
- c) preskúšanie z riešenia mimoriadnych situácií
- d) minimálne 5 zoskokov.

3.3.2. Preškolenie a preskúšanie na padák s väčším plošným zaťažením.

Preškolením a preskúšaním na padák s väčším plošným zaťažením sa rozumie preškolenie a preskúšanie v tých prípadoch, v ktorých si to vyžadujú ustanovenia tejto smernice.

Pred vykonaním zoskokov na padákoch s väčším plošným zaťažením parašutista musí:

- a) vykonať s inštruktorom preškolenie a preskúšanie zo zásad bezpečného riadenia, pristávania a riešenia mimoriadnych situácií na danom type
- b) minimálne 5 zoskokov pod dohľadom inštruktora, pričom pri prvých troch zoskokoch musí byť výška otvorenia minimálne 1500m GND
- c) potvrdenie o úspešnom absolvovaní preskúšania zapíše inštruktor žiadateľovi do záznamníka zoskokov s uvedením typu a veľkosti vrchlika, na ktorom bolo preskúšanie vykonané.

3.3.3. Preškolenie na otváranie hlavného padáku systémom - padáček z ruky

Pred prvým zoskokom parašutistu, pri ktorom hlavný padák otvára systémom padáček z ruky alebo obdobným spôsobom, musí:

- a) byť poučený o spôsobe otvárania a vykonať nácvik nahmatania a vytiahnutia padáčku z púzdra. Nácvik sa vykonáva v ustrojení v padáku, na ktorom sa bude vykonávať zoskok, v ležiacej polohe na bruchu, na pevnej vyvýšenej podložke (napríklad vozík na nácvik FS) a vo výstroji, v ktorej sa bude vykonávať zoskok.
- b) vykonať jeden zoskok pod dohľadom inštruktora.

3.4. Skúšobný poriadok

RLČ - SNA určí komisie pre vykonávanie skúšok, požadovaných na získanie funkčných a odborných kvalifikácií.

3.4.1. Skúšobná komisia

- a) Skúšobná komisia je trojčlenná, tvoria ju členovia, ktorí sú držiteľmi rovnakých alebo vyšších kvalifikácií, než o akú žiada uchádzač.
- b) Hodnotenie za každý predmet, i celkový výsledok skúšky, zapíše predseda komisie do stanoveného formulára, ktorý členovia komisie potvrdia vlastnoručným podpisom.
- c) Proti rozhodnutiu skúšobnej komisie sa môže každý uchádzač odvolať do 15 dní od oznámenia výsledku skúšky na RLČ-SNA.

3.4.2. Skúšky

- a) Skúšku tvorí:
 - teoretická časť - písomná a ústna (podľa rozhodnutia skúšobnej komisie)
 - praktická časť - v rozsahu určenom skúšobnou komisiou.Teoretická i praktická časť na seba vzájomne nadväzujú.
- b) Opravná skúška:

pokiaľ skúšaný pri teoretickej časti neprospel, nie je pripustený k praktickej časti a musí skúšku v plnom rozsahu opakovať v ďalšom termíne. Skúšku je možné opakovať najviac dvakrát.
- c) Klasifikácia skúšok:

prospech v jednotlivých predmetoch sa hodnotí podľa stupnice:

 - „prospel“ - látka je zvládnutá bez podstatných chýb a nepresností
 - „neprospel“ - skúšaný nespĺňa predchádzajúce kritérium hodnotenia.

HLAVA 4

VYKONÁVANIE ZOSKOKU PADÁKOM

4.1. Podmienky vykonávania zoskokov

V aerokluboch SNA môžu byť vykonávané zoskoky:

- a) z lietadiel schválených k tomuto účelu LÚ-SR v civilnom letectve a z lietadiel MO a MV
- b) z lietadiel schválených RLČ-SNA, ak príručky jednotlivých lietadiel obsahujú príslušné prevádzkové obmedzenia a veliteľ lietadla je držiteľom kvalifikácie na vykonávanie výsadkov v zmysle smernice P-1
- c) na letiskách a na tento účel vybraných a schválených doskokových plochách publikovaných Leteckou informačnou službou SR.
- d) na plochách schválených RLČ-SNA
- e) na padákoch registrovaných a schválených do prevádzky registrom PPBT.

Poznámka: parašutisti - držitelia licencie "B", C a D, môžu krátkodobo vykonávať zoskoky aj na padáku, ktorý nie je registrovaný registrom PPBT (napr. za účelom vyskúšania si jeho vlastností pred kúpou, atď.), za podmienky, že padák je vyrobený v súlade s normou TSO-C23 a je ňou označený.

4.2. Rozdelenie zoskokov

4.2.1. Podľa podmienok:

- a) denné - uskutočnené medzi východom a západom slnka podľa miestneho poludníka
- b) nočné - uskutočnené v čase medzi jednou hodinou po západe slnka a jednou hodinou pred východom slnka podľa miestneho poludníka.

4.2.2. Podľa spôsobu otvorenia padáku:

- a) zoskok s automatickým otvorením
- b) zoskok so stabilizáciou
- c) zoskok s ručným otvorením

4.3. Povoľovanie zoskokov

a) zoskoky ZV	RZ
b) športové	RZ
c) tréningové	RZ
d) propagačné	inšpektor parašutizmu
e) súťažné	inšpektor parašutizmu
f) do vody	inšpektor parašutizmu
g) nočné	inšpektor parašutizmu
h) rekordné	HIP - SNA
i) skúšobné	HIP - SNA
j) špeciálne	HIP - SNA.
k) núdzové	veliteľ lietadla

4.4. Minimálna výška otvorenia padáku nad zemou (GND):

- a) tandemový zoskok..... **1500 m GND**
- b) výcvik AFF , licencia „A“ a cvičenci pri voľnom páde **1200 m GND**
- c) držiteľ licencie „B“, „C“ a „D“ pri voľnom páde..... **900 m GND**
- d) v ostatných prípadoch musí byť výška otvárania taká, aby pri normálnom priebehu otvárania bol padák otvorený vo výške minimálne **600 m GND**

4.5. Maximálny počet zoskokov

V priebehu jedného dňa môže parašutista vykonať tieto maximálne počty zoskokov:

- a) žiak ZV **3 zoskoky**, medzi ktorými je minimálne jednoodhodinová prestávka
- b) cvičenec a držiteľ licencie „A“ **5 zoskokov**
- c) držiteľ licencie „B“ a „C“ **10 zoskokov**
- d) držiteľ licencie „D“ **bez obmedzenia**

4.6. Meteorologické podmienky

4.6.1. Maximálne rýchlosti nárazového, prízemného vetra

- a) žiak ZV (Kruhový padák) **5 m/s**
- b) žiak ZV, cvičenec a držiteľ licencie „A“ (padák typu Krídlo) **8 m/s**
- c) držiteľ licencie „B“, „C“ a „D“ **9 m/s**
- d) držiteľ licencie „B“, „C“ a „D“ - nočné zoskoky..... **7 m/s**
- e) držiteľ licencie „B“, „C“ a „D“, ktorý pri danom zoskoku používa vo svojom padákovom komplete hlavný aj záložný padák typu krídlo..... **11 m/s.**

4.6.2. Oblačnosť

- a) Zoskoky z výšky do 2000m GND je možné vykonávať ak:
 - je maximálne množstvo oblačnosti s pokrytím „STC“ (3/8 až 4/8)
 - je v bode výskoku vidieť zem.
- b) Pri vykonávaní zoskokov z výšky nad 2000m GND a keď nie je vidieť zem - bod vysadenia, signál k výskoku dáva pilot lietadla, ktoré musí mať na palube prístrojové vybavenie umožňujúce presné určenie bodu vysadenia. Takýto spôsob vysadenia musí byť vopred dohodnutý medzi pilotom, RZ a parašutistami.
- c) Pri vykonávaní zoskokov parašutistov, ktorí plnia jednotlivé úlohy a hodnotenie, vykonáva inštruktor zo zeme (pomocou ďalekohľadu, atď.), oblačnosť nesmie byť prekážkou vizuálneho kontaktu.
- d) V každom prípade rozchod parašutistov pri skupinových zoskokoch, otváranie padákov a samotný let na padákoch musí byť vykonávaný pod najnižšou základňou oblačnosti v priestore pohybu parašutistov, pri dodržaní ostatných ustanovení tejto smernice.

4.7. Použitie kyslíka

Pobyt parašutistov vo výškach, kde predpis L 6/II predpisuje použitie kyslíka, sa musí vykonať pri dodržaní podmienok tohto predpisu.

4.8. Doskokové plochy (označenie a signály)

4.8.1. Označenie

Pri vykonávaní výsadek musí byť doskoková plocha označená oranžovým znakom v tvare kríža, ktorého jednotlivé ramená musia mať minimálny rozmer 5 x 1 m.

4.8.2. Signály

- Zloženie jedného ramena znamená zákaz zoskokov na kruhových padákoch.
- Zloženie dvoch protiľahlých ramien znamená dočasné zastavenie zoskokov, pričom lietadlo zostáva na okruhu.
- Zloženie všetkých štyroch ramien znamená okamžitý zákaz zoskokov a príkaz k pristátiu výsadekoveho lietadla.
- Pri nočných zoskokoch je miesto pristátia vyznačené svetelnou šípkou určujúcou smer pristávania.* Zhasnutie svetelnej šípky znamená dočasné zastavenie zoskokov, ďalšie pokyny budú poskytnuté rádiom.

4.9. Minimálne vzdialenosti prekážok od stredu doskokovej plochy

<u>Výkonnostná kategória</u>	<u>Kruhové padáky</u>	<u>Padáky typu krídlo</u>
Žiaci ZV, Cvičenci	800m voda, 300m prekážka	500m voda, 300m prekážka
držitelia licencie „A“		300m voda a prekážka
držitelia licencie „B“		200 m prekážka
držitelia licencie „C“ a „D“		podľa uváženia RZ

Poznámka: Ak nie je možné v prípadoch uvedených v predchádzajúcich odstavcoch dodržať stanovené vzdialenosti od vodných prekážok, môžu byť zoskoky povolené len vtedy, ak je pri vodnej ploche určený pomocník DDP dobrý plavec s vhodným záchranným prostriedkom (plávacie korkové koleso alebo doska) a parašutisti musia byť vybavení plávacími vestami.

4.9.1. Definícia prekážky

Za prekážku sú považované elektrické zariadenia, budovy a veže, skupiny stromov a iné objekty, presahujúce výšku 7m nad terénom doskokovej plochy. Ďalej železnice, diaľnice a otvorené vodné plochy.

4.9.2. Definícia vodnej plochy

Za vodnú plochu sa považujú uzavreté vodné plochy alebo vodné toky, ktoré sa v dobe zoskokov nedajú bezpečne prebrodiť, s ohľadom na hĺbku, rýchlosť a charakter prúdenia vody.

4.10. Zoskoky mimo letiska

Pre zoskoky mimo letiska platia všetky ustanovenia týkajúce sa vykonávania zoskokov na letisku s výnimkou rádiového povolenia k výsadku, ktoré môže byť nahradené rádiovým povolením DDP alebo vytýčenými signálmi. Pri organizovaní zoskokov mimo letiska môže funkciu RZ vykonávať iba parašutista s kvalifikáciou „Inšpektor“ a funkciu DDP iba parašutista s kvalifikáciou „Inštruktor“ alebo držiteľ licencie „C“ a „D“.

- RZ pri predzoskokovej príprave oboznámi DDP a ostatných účastníkov zoskoku s doskokovou plochou a jej prekážkami.

- b) Pred zahájením zoskokov skontroluje doskovú plochu RZ alebo DDP a vytýčením alebo stiahnutím kríža vydá konečné povolenie alebo zákaz zoskoku.
- c) Bod vysadenia určí výsadkový sprievodca zhodením zameriavacej stuhy alebo pilot na základe prístrojového vybavenia.
- d) Pri všetkých zoskokoch mimo letiska platia rovnaké minimálne vzdialenosti prekážok od stredu doskovovej plochy ako je uvedené v tejto smernici.

4.11. Propagačné zoskoky pre verejnosť mimo letiska

- a) Povolenie k vykonaniu propagačného zoskoku pre verejnosť, obsadenie funkcie RZ a DDP, ako aj povolenie pre jednotlivých parašutistov na vykonanie takéhoto zoskoku vydáva inšpektor parašutizmu daného aeroklubu zápisom a podpisom v knihe rozkazov RZ.
- b) Propagačné zoskoky pre verejnosť mimo letiska môžu vykonávať iba parašutisti - držiteľia minimálne licencie „C“ pri dodržaní nasledovných podmienok:
 - 1) Dokázal bezpečne pristáť do vymedzeného priestoru o rozmeroch 10 x 15m počas 10 zoskokov.
 - 2) Za posledné 3 mesiace vykonal minimálne 2 zoskoky
 - 3) Parašutisti vykonávajúci zoskok v FS mali za posledné 3 mesiace minimálne 2 zoskoky a z toho 1 v minimálne rovnakej veľkej skupine, v akej sa má uskutočniť propagačný zoskok.
- c) Pokiaľ sa zoskoky mimo letiska vykonávajú ako propagačné zoskoky pre verejnosť, parašutisti sú povinní pristávať výhradne do vymedzeného priestoru. RZ v spolupráci s DDP musí vykonať také opatrenia, aby v dobe pristávania parašutistov do vymedzeného priestoru určeného pre pristávanie parašutistov nebola iná osoba (diváci), okrem osôb podieľajúcich sa na zabezpečovaní zoskokov. Rovnaké opatrenia platia aj pre zoskoky vykonávané na letiskách v rámci leteckého dňa a podobných podujatí, kedy je na letisku väčší počet divákov alebo návštevníkov.

4.12. Zoskoky padákom do vody

- a) Zoskoky padákom do vody môžu vykonávať všetci parašutisti, držiteľia licencie "B", "C", "D" na padákoch s ukončenou typovou skúškou, ktorí zvládli techniku pristávania a dokážu ľubovoľným spôsobom preplávať aspoň 100m.
- b) Zoskoky do vody je povolené vykonávať jednotlivito, alebo v toľko člennej skupine, koľko záchranných plavidiel je na hladine určených pre parašutistov.
- c) Ďalší jednotlivec alebo skupina môže z lietadla vyskočiť až vtedy, keď k predchádzajúcemu parašutistovi (parašutistom) priplávali záchranné plavidlá, alebo vyplával(i) na breh.
- d) Zoskok do vody je povolený pri teplote vody minimálne 17° C. Pri teplote nižšej iba s použitím neoprénového odevu.
- e) Pri zoskokoch do vody sú povinné korkové pásy alebo plávacie vesty.

4.12.1. Príprava a organizácia zoskokov do vody

Pred začatím zoskokov do vody RZ alebo ním poverený inštruktor vykoná s parašutistami predzoskovú prípravu, ktorej obsahom je:

- a) pozemná príprava a samotný nácvik vykonaný v zmysle platnej metodiky

- b) oboznámenie parašutistov a celej smeny s vodnou doskokovou plochou buď priamo na mieste, alebo pomocou nákresu (fotografií). Určí stred doskokovej plochy a jej označenie. Ďalej určí signály a znamenia, stanovište DDP, prípadne stanovište svojho člna.

Cieľ na hladine musí byť zhotovený z materiálu, ktorý parašutistovi nemôže spôsobiť zranenie (polystyrén, nafukovací matrac, vzdušnica, atď.). Cieľ musí byť pevne ukotvený, aby nemohol byť unášaný prúdom.

Vytyčovací kríž sa v tomto prípade umiestňuje na breh a signály musia byť zdvojené.

Riadiaci zoskokov musí zabezpečiť odbornú zdravotnú službu a pohotovostné vozidlo, ktoré má stanoviisko v jeho blízkosti.

4.13. Zoskoky padákom v noci

Zoskoky padákom v noci môžu vykonávať parašutisti - držitelia licencie "B", "C", "D" na padákoch s ukončenou typovou skúškou.

Pred nočnými zoskokmi sa všetci parašutisti a účastníci smeny zúčastnia predzoskokovej prípravy, ktorú vedie RZ a jej obsahom je:

- a) oboznámenie sa s doskokovou plochou cez deň
- b) oboznámenie sa so spôsobom vytyčenia doskokovej plochy, jej osvetlenia, ako aj osvetlenia prekážok v jej okolí.
- c) oboznámenie sa s organizáciou a pohybom po ploche počas prevádzky a určenie svetelných signálov v prípade pristátia mimo určenú doskokovú plochu, alebo zranenia.

Každý parašutista musí mať pri sebe počas zoskoku svietidlo dostatočne silné na to, aby ním mohol osvetliť vrchlík pri kontrole a aby v prípade potreby ním mohol signalizovať po pristátí DDP.

Svietidlo musia mať aj všetci členovia riadiacej smeny a účastníci prevádzky.

Spojenie s lietadlom sa zaisťuje rádiom a dohovorenými signálmi.

Všetky prekážky na ploche a v jej blízkosti musia byť osvetlené tak, aby neoslňovali pristávajúcich parašutistov.

4.13.1. Príprava a organizácia zoskokov v noci

- a) Balenie padákov, ustrojovanie a kontrola sa vykonáva pri osvetlení.
- b) Počas letu má byť kabína lietadla osvetlená tak, aby parašutista pri výskoku nebol oslnený.
- c) Bod vysadenia určí výsadkový sprievodca.
- d) Na povel "Pripraviť" rozsvieti parašutista svietidlo. Pri kontrole po otvorení padáku parašutista osvetlí vrchlík, čo je aj znamenie pre DDP, že parašutista vyskočil. Svietidlo nechá parašutista rozsvietené až do príchodu na miesto zhromaždenia parašutistov.
- e) Pri vykonávaní nočných zoskokov sú parašutisti povinní dodržiavať dohovorené signály.

4.14. Zoskoky zahraničných účastníkov

- a) Cudzí štátni príslušníci môžu vykonávať zoskoky iba s platným preukazom spôsobilosti vydaným príslušným leteckým úradom alebo poverenou organizáciou v danom štáte, a na padákových kompletoch, ku ktorým predložia dokumentáciu potvrdzujúcu prevádzkovú spôsobilosť záložných padákov a bezpečnostných prístrojov.

- b) Pri vykonávaní zoskokov sa musia riadiť ustanoveniami tejto smernice. Za použitie padákov a prístrojov, vrátane kontroly parašutistov pred nástupom do lietadla, zodpovedá vedúci výpravy alebo parašutista sám, pokiaľ je držiteľom minimálnej licencie „B“, alebo adekvátnej výkonnostnej úrovne, čo potvrdí podpisom na určenom vyhlásení.
- c) RZ alebo osoba povoľujúca zoskoky zahraničným účastníkom nesmie uznať doklady predložené v jazyku, ktorý nezabezpečuje presné pochopenie zmyslu a významu, ďalej je povinný vykonať s týmito parašutistami poučenie o organizácii parašutistickej prevádzky, jej špecifikách, prípadne vykonať pozemný nácvik výskoku z lietadla.

4.15. Zoskoky s pasažierom – tandemový zoskok

Zoskoky s pasažierom môžu vykonávať iba parašutisti s platnou kvalifikáciou „Tandem pilot“ a spĺňajúci požiadavky bodu 2.6.3. tejto smernice.

Za prípravu pasažiera na zoskok, ako aj za samotný zoskok zodpovedá tandem pilot.

4.15.1. Pasažier tandemového zoskoku musí:

- a) v deň zoskoku dovŕšiť minimálne 8. rok veku
- b) mať minimálnu výšku podľa pokynov výrobcu postroja pre pasažiera tandemového zoskoku
- c) v prípade, že v deň zoskoku nedovŕšil 18. rok veku, predložiť písomný súhlas zákonného zástupcu
- d) podpísať určené vyhlásenie.

Obmedzenie: Kategória pasažierov tandemového zoskoku vo veku do 12 rokov môže zoskok vykonávať z maximálnej výšky 3000m GND.

HLAVA 5

PADÁKOVÁ TECHNIKA A DOKUMENTÁCIA

5.1. Padáky a ich rozdelenie podľa účelu:

- a) cvičné
- b) športové
- c) záložné
- d) záchranné

5.1.1. Použitie a kompletizovanie padákov

- a) Všetky zoskoky padákom, s výnimkou núdzových, je možné vykonávať výhradne so súpravou hlavného a záložného padáku. Ako hlavný padák je možné použiť cvičný alebo športový padák.
- b) Zoskoky so záchranným padákom ako hlavným môžu vykonávať parašutisti s kvalifikáciou „Skúšobný parašutista“. V tomto prípade musí byť aj záchranný padák doplnený padákom záložným.
- c) Skompletizovanie hlavného padáku so záložným sa riadi technickými popismi jednotlivých typov vydaných výrobcom a Registrom PPBT-SNA.

5.2. Balenie hlavných padákov

Padáky všetkých typov sa balia podľa technických popisov vydaných výrobcom, prípadne podľa zmien RLČ-SNA.

5.2.1. Parašutista „Cvičenec“

môže vykonávať zoskok len na padáku:

- a) ktorý si sám zabalil pod dohľadom inštruktora, ktorý zodpovedá za správnosť zabalenia padáku
- b) ktorý mu zabalil jeho inštruktor, ktorý zodpovedá za správnosť zabalenia padáku
- c) ktorý zabalil držiteľ kvalifikácie „Balič padákov“.

V každom prípade inštruktor zodpovedá za technický stav padáku, ako aj za výber „Baliča padákov“, ktorý bude padák baliť.

5.2.2. Parašutista - držiteľ licencie "A"

môže vykonávať zoskok na padáku,

- a) ako v článku 5.2.1.
- b) ktorý si sám zabalil a má naň typové oprávnenie. Má povinnosť vykonať zápis o balení do padákového záznamníka.

5.2.3. Parašutista - držiteľ licencie „B“, „C“ a „D“

môže vykonávať zoskok na padáku, ktorý si sám zabalil a má naň typové oprávnenie. Nemá povinnosť vykonať zápis o balení do padákového záznamníka za podmienky, že na zabalenom padáku bude vykonávať zoskok osobne. Plne zodpovedá za správnosť zabalenia a použitia padáku.

Ďalej sa môžu zoskoky vykonávať na padákoch, ktoré zabalil držiteľ s platnou kvalifikáciou „Balič padákov“.

5.3. Balenie záložných a záchranných padákov

- Balenie záložných padákov môžu vykonávať iba držiteľia platnej kvalifikácie „Balič záložných padákov“
- Balenie záchranných padákov môžu vykonávať držiteľia kvalifikácie „Inštruktor“ s typovým oprávnením na daný typ padáku.
- Na zoskok nesmie byť použitý padák, ktorému skončila doba platnosti zabalenia.
- Ak má byť padák použitý na iný druh zoskoku, než na aký bol pôvodne zabalený, musí byť úplne rozbalený a musia byť rozpojené všetky súčasti, ktoré je potrebné skompletizovať a spojiť iným spôsobom. Za správne skompletizovanie padáku zodpovedá oprávnená osoba vykonávajúca balenie alebo kontrolu balenia padáku.

5.4. Výstroj a prístroje pri zoskoku padákom

5.4.1. Základný výcvik – kruhový padák:

- ochranná prilba
- vysoká pevná obuv nad členky.

5.4.2. Základný výcvik - padák typu krídlo:

- padákový komplet so sprážením
- ochranná kukla alebo prilba
- rádiostanica, zaručujúca rádiové spojenie medzi žiakom ZV a inštruktorom
- nôž alebo orezávač so vsadenou čepielkou
- ochranné okuliare
- športová obuv nad členky
- bezpečnostný prístroj na automatické otváranie záložného padáku.
- vizuálny výškomer

5.4.3. Žiaci AFF:

- bezpečnostný prístroj na automatické otváranie záložného padáku
- vizuálny výškomer
- pri prvých troch zoskokoch rádiostanica zaručujúca rádiové spojenie medzi žiakom ZV a inštruktorom
- odporúča sa padákový komplet so sprážením
- ochranná kukla alebo prilba
- nôž alebo orezávač so vsadenou čepielkou
- ochranné okuliare
- športová obuv

5.4.4. Cvičenci a držiteľia licencie „A“

- bezpečnostný prístroj na automatické otváranie záložného padáku
- vizuálny a akustický výškomer, pri zoskokoch z výšky do 1500m/t minimálne vizuálny výškomer
- ochranná kukla alebo prilba
- nôž alebo orezávač so vsadenou čepielkou
- ochranné okuliare
- športová obuv

5.4.5. Držiteľia licencie „B“

- bezpečnostný prístroj na automatické otváranie záložného padáku
- pri zoskoku s výdržou voľného pádu dlhšou ako 10 sekúnd musia mať všetci parašutisti vizuálny alebo akustický výškomer
- nôž alebo orezávač so vsadenou čepieľkou
- ochranné okuliare
- športová obuv

5.4.6. Držiteľia licencie „C“

- bezpečnostný prístroj na automatické otváranie záložného padáku
- nôž alebo orezávač so vsadenou čepieľkou
- pri individuálnom zoskoku s výdržou voľného pádu dlhšou ako 10 sekúnd musia mať všetci parašutisti vizuálny alebo akustický výškomer

5.4.7. Držiteľia licencie „D“

- bezpečnostný prístroj na automatické otváranie záložného padáku
- nôž alebo orezávač so vsadenou čepieľkou
- pri individuálnom zoskoku s výdržou voľného pádu dlhšou ako 10 sekúnd musia mať všetci parašutisti vizuálny alebo akustický výškomer

5.4.8. Ďalšie povinné prístrojové vybavenie, podľa druhu zoskoku

5.4.8.1. Zoskoky v disciplíne „FS“:

- ochranná kukla alebo prilba
- vizuálny a akustický výškomer

5.4.8.2. Zoskoky v disciplínach „Skysurf, freestyle, freefly“:

- pevná ochranná prilba
- akustický výškomer
- padákový postroj, na ktorom nie je výťažný padáčik umiestnený v nožnom popruhu.

5.4.8.3. Zoskoky so záznamovou technikou

Pri zoskokoch so záznamovou technikou musí mať parašutista akustický výškomer.

5.4.8.4. Zoskoky podľa osnovy „Canopy piloting“

- pevná ochranná prilba
- akustický výškomer signalizujúci zahájenie záverečnej zatáčky.

5.4.9. Poznámka.

Rádiostanice používané pre rádiové spojenie medzi žiakom ZV a inštruktorom musia mať výrobcom deklarovaný dosah minimálne 3 km.

5.5. Dokumentácia

5.5.1. Prevádzková dokumentácia

- a) Kniha RZ, za ktorej vedenie zodpovedá RZ. Pred zahájením prevádzky ju vypíše podľa predtlaču. Knihu RZ vydáva parašutistický register.

- b) Dokumentáciu žiakov ZV vedie inštruktor vykonávajúci výcvik, ktorý zodpovedá za archivovanie a to do konca nasledujúceho kalendárneho roku.

5.5.2. Osobná parašutistická dokumentácia

5.5.2.1. Preukaz parašutistu

vydáva a jeho platnosť obnovuje parašutistický register na žiadosť parašutistu, za uchovávanie zodpovedá parašutista

5.5.2.2. Doklad o poistení zodpovednosti z parašutistickej činnosti

si zabezpečuje parašutista samostatne na základe pokynov a odporúčaní RLČ-SNA.

5.5.2.3. Záznamník zoskokov

za vedenie a uchovávanie zodpovedá parašutista, u cvičenca jeho inštruktor.

- a) Každý parašutista je povinný si viesť záznamník zoskokov, v ktorom chronologicky zaznamenáva vykonané zoskoky, prípadne ďalšie údaje súvisiace s parašutistickou činnosťou.
- b) Záznam o vykonaných zoskokoch a splnených úlohách v záznamníku zoskokov si parašutista dáva potvrdzovať Inštruktorovi, Inšpektorovi alebo RZ.

Potvrdené údaje v Záznamníku zoskokov slúžia ako doklad o splnení zoskokov, úloh, alebo limitov pri overovaní žiadostí do parašutistického registra.

5.5.3. Padáková dokumentácia

- Evidenčná karta hlavného padáku
- Evidenčná karta záložného padáku
- Evidenčná karta postroja s obalom
- Evidenčná karta bezpečnostného prístroja
- Záznamník balenia hlavného padáku.

Pri vykonávaní zoskokov musí mať parašutista osobnú parašutistickú dokumentáciu a padákovú dokumentáciu v priestore balenia padákov, prípadne na takom mieste, aby ju mohol neodkladne predložiť na kontrolu na požiadanie RZ alebo kontrolných orgánov. V opačnom prípade nesmie vykonávať zoskoky.

HLAVA 6

ORGÁNY RIADENIA LETOVEJ A PARAŠUTISTICKEJ PREVÁDZKY

6.1. Skupina zabezpečenia a riadenia parašutistickej prevádzky

- a) riadiaci zoskokov
- b) prevádzková smena para

6.1.1. Riadiaci zoskokov

- a) Funkciu RZ môže vykonávať:
 - držiteľ kvalifikácie „Inšpektor“, ktorý je držiteľom platného preukazu rádiofonistu
 - držiteľ kvalifikácie „Inštruktor“ s platnou kvalifikáciou „RZ“, ktorý je držiteľom platného preukazu rádiofonistu
- b) RZ môže vykonávať zoskoky, ak na obmedzenú dobu odovzdal funkciu zástupcovi RZ.
- d) V prípade, že sa parašutistickej prevádzky zúčastňujú iba držitelia licencie „B“, „C“ a „D“ a zoskoky sa vykonávajú z malokapacitného lietadla (maximálne 5 parašutisti), môže RZ vykonávať zoskoky za predpokladu, že určí dozorného doskokovej plochy. Toto ustanovenie platí aj pri vykonávaní propagačných zoskokov v zmysle článku 4.11. tejto smernice.

6.1.1.1. Povinnosti riadiaceho zoskokov:

- a) mať podpisom VLP alebo jeho zástupcov v knihe RZ povolenú parašutistickú prevádzku
- b) prejednať s kompetentnou osobou (prevádzkovateľ letiska, správca letiska, LPS...) spôsob, podmienky a organizáciu parašutistickej prevádzky na danom letisku
- c) skontrolovať, či sa vo výbave výsadkového lietadla nachádza nôž, v zmysle článku 1.2. tejto smernice
- d) určiť prevádzkovú smenu para a vydať pokyny pre vytýčenie doskokovej plochy, prípadne ďalších technických zariadení
- e) v prípade, že RZ do prevádzkovej smeny para neurčí ďalších členov, preberá ich práva a povinnosti do vlastnej kompetencie
- f) vyplniť knihu RZ
- g) posúdiť meteorologickú situáciu, zistiť atmosferický tlak vzduchu v mieste vykonávania zoskokov pre potrebu nastavenia bezpečnostných prístrojov
- h) vydať povolenie na zahájenie zoskokov
- i) ohlásiť VLP alebo jeho zástupcovi porušenie disciplíny, predpoklad PMU alebo úraz
- j) zdržiavať sa počas výkonu funkcie na takom mieste, z ktorého bude mať komplexný prehľad o parašutistickej prevádzke
- k) sledovať dodržiavanie smerníc a nariadení pre vykonávanie zoskokov padákom a vyžadovať od všetkých účastníkov prevádzky ich dodržiavanie
- l) ihneď zastaviť ďalšie zoskoky v prípade ohrozenia bezpečnosti
- m) pri porušení disciplíny, nedbalosti alebo pri podozrení na nespôsobilosť bezpečného vykonávania zoskokov niektorého účastníka prevádzky, okamžite dotýčnemu účastníkovi prevádzky zoskoky zakázať

- n) podľa výkonnosti parašutistov a s prihliadnutím na používanú padákovú techniku a vývoj meteorologických podmienok vydať pokyn VS na stanovenie bodu výskoku
- o) koordinovať zloženie výsadek a poradie výskokov parašutistov podľa požiadaviek inštruktorov a podľa druhov zoskokov v danom výsadku
- p) nesmie opustiť doskovú plochu alebo letisko, pokiaľ neukončil parašutistickú prevádzku alebo neodovzdal funkciu zástupcovi RZ
- q) ak parašutista pristáva mimo doskovú plochu a mimo dohľad RZ alebo DDP; podľa okolností RZ preruší ďalšie zoskoky, prípadne vydá rádiom pokyn pilotovi aby sledoval dotyčného parašutistu a zostal krúžiť nad miestom pristátia až do obdržania ďalších pokynov
- r) podľa okolností kontrolovať otváranie padáku každého parašutistu
- s) presvedčiť sa, v rámci možností, či sa „Cvičenci“ a držiteľia licencie „A“ účastnia parašutistickej prevádzky pod dohľadom inštruktora. V prípade, že nie, má právo im zoskoky nepovoliť alebo prebrať na seba práva a povinnosti inštruktora.

6.1.2. Prevádzková smena para

- a) Na pomoc pri zabezpečení parašutistickej prevádzky RZ určuje v knihe RZ prevádzkovú smenu para, v ktorej môžu byť, podľa rozhodnutia RZ, obsadené nasledujúce funkcie:
 - zástupca RZ
 - dozorný doskovovej plochy
 - výsadkový sprievodca
- b) Do prevádzkovej smeny para môžu byť podľa potreby určení ďalší funkcionári. Povinnosti a zodpovednosť im stanovuje riadiaci zoskokov.
- c) Parašutisti, zaradení do prevádzkovej smeny para. môžu vykonávať zoskoky len so súhlasom riadiaceho zoskokov.

6.1.2.1. Zástupca riadiaceho zoskokov

Túto funkciu môže vykonávať inšpektor, inštruktor alebo držiteľ licencie „D“ určený RZ. Zástupca RZ je povinný plniť úlohy podľa pokynov RZ, a v čase jeho zadupovania sa v primeranom rozsahu na zástupcu vzťahujú povinnosti RZ v zmysle článku 6.1.1.1. tejto smernice..

6.1.2.2. Výsadkový sprievodca

Túto funkciu môže vykonávať držiteľ kvalifikácie Inšpektor alebo Inštruktor alebo držiteľ licencie „D“ určený RZ. Výsadkový sprievodca sa určuje buď pre celú výsadku alebo pre skupinu parašutistov podľa určenia RZ. Ak sú na palube iba parašutisti s oprávnením na samostatné vysadzovanie, výsadkový sprievodca sa spravidla neurčuje.

Povinnosti výsadkového sprievodcu:

- a) informovať sa u riadiaceho zoskokov o meteorologickej situácii a o signáloch na ploche
- b) dohovoriť sa s pilotom o spojení a spolupráci za letu a pri vysadzovaní

- c) v knihe RZ podpísať prevzatie a vysadenie pridelených parašutistov
- d) skontrolovať, či po nástupe do lietadla zverení parašutisti správne zaujali miesta
- e) ohlásiť pilotovi pripravenosť parašutistov k letu a za letu dbať na poriadok a disciplínu na palube
- f) sledovať správanie sa a psychický stav parašutistov pohľadom až do výskoku, občas kontrolovať, či na výstroji parašutistov nedošlo k závade
- g) podľa možností sledovať za letu signály na doskokovej ploche a ihneď na ne reagovať predpísaným spôsobom
- h) osobne zapnúť žiakom výťažné laná hlavných padákov v stanovenej výške, určiť bod výskoku
- i) pred prvým náletom na výsadok osobne skontrolovať zvereným parašutistom odistenie mechanických bezpečnostných prístrojov
- j) včas vydať parašutistom povel „Pripraviť“ a pred výskokom skontrolovať žiakom zapnutie výťažného lana
- k) sledovať správne zaujatie polohy pre výskok, nad bodom výskoku vydať povel „Vpred“ a sledovať ako parašutisti opúšťajú lietadlo a podľa možností aj priebeh otvárania padáku
- l) zadržať parašutistu pripraveného na výskok v prípade zistenia akejkoľvek závady na padákovkej technike alebo v prípade, že bol zo zeme alebo pilotom vydaný povel na zastavenie výsadku
- m) ohlásiť pilotovi vysadenie, prípadne koniec výsadku
- n) má právomoc skontrolovať, či všetci parašutisti, ktorí majú oprávnenie na samostatné vysadzovanie, majú odistený mechanický bezpečnostný prístroj
- o) vtaiahnuť do lietadla výťažné laná po výskoku posledného parašutistu v nálete a podľa možnosti sledovať zanášanie parašutistov
- p) vlastný zoskok vykonať so súhlasom RZ až po vysadení parašutistov a vtaiahnutí výťažných lán do lietadla
- q) počas letu, v spolupráci s pilotom sledovať a vyhodnocovať meteorologickú situáciu. Pri vzniku pochybností o bezpečnosti ďalších zoskokov, zastaviť ihneď ďalšie vysadzovanie. O svojom rozhodnutí upovedomiť rádiom RZ a pokračovať len na jeho príkaz.
- r) nepovoliť zoskok parašutistovi, voči ktorému vznikli počas letu pochybnosti o schopnosti bezpečne vykonať zoskok (vzhľadom na jeho správanie sa alebo psychický stav) alebo ktorý odmieta vykonať zoskok
- s) v prípade, že parašutista uviazne za lietadlom alebo pri inej nehode, urobiť všetky opatrenia na jeho záchranu (vtaiahnutie do lietadla, odrezanie a pod.)
- t) ak veliteľ lietadla vydá povel k núdzovému zoskoku, opustí lietadlo až po vysadení posledného parašutistu

6.1.2.3. Dozorný doskokovej plochy

Túto funkciu môžu vykonávať držiteľia licencie „C“ a „D“ určení RZ.

Povinnosti dozorného doskokovej plochy

- a) pred odchodom na doskokovú plochu sa u RZ oboznámiť s úlohou, dohodnutými znakmi a signálmi
- b) prezrieť doskokovú plochu a jej najbližšie okolie, presvedčiť sa, či zodpovedá ustanoveniam tejto smernice

- c) na určenom mieste vytýčiť signály a iné technické zariadenia podľa pokynov RZ v zmysle tejto smernice
- d) určiť pomocníkov DDP v závislosti na rozsahu a charaktere vykonávaných zoskokov
- e) neustále sledovať meteorologické podmienky, hlavne smer a rýchlosť vetra a o závažných zmenách informovať RZ
- f) ak parašutista pristáva mimo doskokovej plochy a mimo dohľad dozorného doskokovej plochy alebo do miest, kde je ohrozená jeho bezpečnosť, upozorniť RZ; vyslať za parašutistom pohotovostné vozidlo alebo konať podľa pokynov RZ. O všetkých zvláštnych udalostiach na doskokovej ploche ihneď informovať RZ.
- g) udržiavať na doskokovej ploche poriadok, dbať, aby sa na doskokovej ploche nepohybovali nepovolané osoby a riadiť pohyb parašutistov na doskokovej ploche.

Dozorný doskokovej plochy smie vykonávať zoskok so súhlasom RZ. Počas jeho zoskoku preberá jeho povinnosti v plnom rozsahu RZ, ak neurčí ďalšieho DDP.

6.2. Inštruktor

Pojmom „Inštruktor“ rozumieme školenú osobu s kvalifikáciou „Inštruktor“ alebo „Inšpektor“ vykonávajúcu výcvik a dozor nad svojim žiakom, zodpovedajúcu v plnom rozsahu za jeho pripravenosť na zoskok a za jeho výstroj.

6.2.1. Povinnosti inštruktora

- a) poznať a dodržiavať smernice a metodiky výcvikov, ktorými sa riadi príprava parašutistov
- b) poznať telesný stav, vedomosti a stupeň pripravenosti každého svojho žiaka
- c) vykonávať teoretické a praktické cvičenia a v žiadnom prípade nepokračovať v ďalšej výcvikovej úlohe, pokiaľ žiak nezvládol predchádzajúcu úlohu
- d) vykonávať kontroly predpísané pre jednotlivé etapy balenia padákov, na ktoré má typovú skúšku, vymieňať vadné súčasti padákovej techniky, vykonávať úpravy pre rôzne druhy balenia podľa technického popisu padáku, na ktorom žiak vykonáva zoskoky
- e) po zabalení padáku, ktorý balil alebo na ktorom vykonával kontroly balenia, vykonať zápis do padákového záznamníka a potvrdiť ho svojím podpisom
- f) nepovolíť zoskok pri zistení akéhokoľvek nedostatku v pripravenosti žiaka
- g) po ukončení zoskoku zhodnotiť jeho priebeh a prípadné chyby žiaka.

HLAVA 7

PARAŠUTISTICKÝ REGISTER

7.1. Všeobecné pravidlá pre vedenie registra

7.1.1. Pôsobnosť a poverenie registra

SNA vedie centrálny parašutistický register pre všetkých parašutistov.

Praktickým vedením registra, vydávaním a predlžovaním preukazov poveruje RLČ-SNA inšpektora parašutizmu.

7.1.2. Zápis do registra

Pri zápise do registra a vydávaní parašutistického preukazu sa zavádza registračná zložka, do ktorej sa ukladajú všetky doklady slúžiace k vystaveniu alebo k obnoveniu platnosti preukazu, udeleniu výkonnostných kategórií - licencií, ako aj ostatných parašutistických funkčných a odborných kvalifikácií.

7.1.3. Vyňatie z registra

Evidencia sa z registra vyraduje zrušením preukazu spôsobilosti orgánom, ktorý preukaz vydal alebo pokiaľ platnosť preukazu nebola obnovená po jedno obdobie, ktoré je v tejto smernici stanovené ako maximálne.

7.1.4. Registračné číslo

Pri registrácii sa každému registrovanému parašutistovi vydá evidenčné číslo, ktoré bude vpísané do parašutistického preukazu spôsobilosti. Prvé trojčíslenie označuje číslo preukazu, druhé dvojčíslenie označuje rok, v ktorom bol preukaz vydaný.

7.1.5. Zmena údajov

Držitelia preukazu spôsobilosti sú povinní hlásiť do registra všetky zmeny osobných údajov, ktoré sú uvedené v preukaze spôsobilosti a v registračnej karte.

7.2. Parašutistický preukaz

7.2.1. Doklady potrebné pre vydanie preukazu a zapísanie do registra

- vyplnené a potvrdené príslušné tlačivo
- dve fotografie rozmeru 3 x 3,5
- doklad o zaplatení príslušného poplatku.

7.2.2. Doklady potrebné na predĺženie platnosti preukazu, vydanie licencie a inštruktorských kvalifikácií

- vyplnené a potvrdené príslušné tlačivo
- doklad o zaplatení príslušného poplatku
- doklad o určenom preskúšaní.

7.2.3. Strata preukazu spôsobilosti, vystavenie duplikátu

Stratu preukazu je potrebné nahlásiť do registra a požiadať o vydanie duplikátu. K žiadosti je potrebné priložiť:

- jednu fotografiu 3x3,5 cm
- doklad o zaplatení príslušného poplatku.

Adresa registra a výška poplatkov za jednotlivé registračné úkony, budú zverejňované v informačnom obežníku RLČ-SNA.

HLAVA 8

REGISTER PADÁKOVEJ, PRÍSTROJOVEJ A BEZPEČNOSTNEJ TECHNIKY

8.1. Všeobecné pravidlá pre vedenie registra

8.1.1. Pôsobnosť a poverenie registra

SNA vedie centrálny register padákovej, prístrojovej a bezpečnostnej techniky (PPBT) pre všetkých vlastníkov padákov. Praktickým vedením registra (PPBT) poveruje RLČ-SNA inšpektora parašutizmu.

***Poznámka:** Adresa registra, ako aj výška poplatkov za jednotlivé registračné úkony sú zverejňované v informačnom obežníku RLČ-SNA.*

8.1.2. Úlohou registra je:

- viest' evidenciu techniky používanej v Slovenskej republike, ktorá nesie označenie TSO-C23 (Norma odboru letovej spôsobilosti Federálnej leteckej správy USA, ktorá definuje minimálne výkonové parametre osobných padákov úplných prevážaných v lietadlách alebo nosených parašutistami pre núdzové použitie). Výrobky označené touto normou sú schválené pre používanie v pôsobnosti SNA.
- viest' evidenciu a schvaľovať do používania v Slovenskej republike techniku od výrobcov, ktorá je iného označenia.

8.2. Schvaľovanie padákov do prevádzky v Slovenskej republike

Schvaľovanie padákov do prevádzky v SR vykonáva register PPBT, prípadne registrom poverené osoby, ktorých úlohou je:

- určiť, či sa jedná o výrobok, ktorý nesie označenie normy TSO-C23
- v prípade, že výrobok nemá označenie TSO-C23 určiť, o akého výrobcu sa jedná a či výrobok je možné schváliť do používania v SR a určiť obmedzenia a rozsah použitia daného výrobku
- vyplniť a potvrdiť príslušnú dokumentáciu, ktorá slúži pre potrebu registra PPBT.

8.3. Registrácia padákovej techniky

8.3.1. Zápis do registra, vystavenie dokumentácie PPBT

Zaregistrovanie techniky a vystavenie dokumentácie PPBT vykoná inšpektor poverený vedením registra na základe:

- predloženej žiadosti na príslušnom tlačive
- predloženého dokladu o zaplatení príslušného poplatku, ak nie je vykonaná platba v hotovosti
- predloženej sprievodnej dokumentácie od výrobcu, ak ňou výrobok nie je označený
- predloženého technického popisu, inštrukcií pre balenie a používanie, ak tieto boli registrom vyžiadané
- predloženého certifikátu výrobcu alebo iných dokladov, ktoré umožnia stanoviť podmienky používania, ak sa jedná o registráciu techniky podľa bodu 8.1.2. písmeno „b“

V prípade, ak žiadateľ nepredloží úplné doklady uvedené v bodoch „c“ až „e“, register má právo určiť rozsah obmedzení a spôsob užívania registrovanej padákovej techniky.

8.4. Spracovanie dokumentácie

8.4.1. Vydanie dokumentácie

Na základe predložených dokladov a posúdenia stavu padákovej techniky, register vydá k jednotlivým častiam padákovej techniky „Evidenčné karty“, s uvedením rozsahu a prípadných obmedzení jej užívania

8.4.2. Vymazanie z registra

Technika sa z registra vyradí:

- a) na základe písomnej žiadosti vlastníka
- b) pri takom rozsahu poškodenia, ktoré znemožňuje jej užívanie v zhode s technickými podmienkami
- c) po uplynutí stanovenej doby životnosti

HLAVA 9

PARAŠUTISTICKÉ MIMORIADNÉ UDALOSTI

9.1. Definícia

Parašutistická mimoriadna udalosť PMU je udalosť v parašutistickej prevádzke, jej riadení a zabezpečení, ktorá je vo svojom dôsledku hodnotená ako parašutistická nehoda alebo predpoklad.

9.2. Parašutistická nehoda (Accident)

je udalosť, ktorá sa stala pri zoskoku parašutistu z lietadla a pri ktorej došlo k usmrteniu alebo poškodeniu zdravia parašutistu alebo ďalších osôb.

Rozdelenie parašutistických nehôd:

- a) Parašutistická nehoda so smrteľnými zraneniami.
- b) Parašutistická nehoda s ťažkým poškodením zdravia.
- c) Parašutistická nehoda s ľahkým poškodením zdravia.

9.3. Predpoklad k parašutistickej nehode (Incident)

je udalosť, ktorá ohrozila bezpečnosť parašutistu alebo parašutistov pri zoskoku z lietadla, počas ktorého parašutista alebo posádka lietadla boli prinútení k činnosti, ktorá nebola obsahom zoskoku alebo výsadkového letu.

Rozdelenie parašutistických nehôd:

- a) zachytenie parašutistu pri výskoku z lietadla za niektorú jeho časť
- b) neotvorenie vrchlíka hlavného padáku alebo jeho nesprávna funkcia
- c) nebezpečné poškodenie padáku pri otvorení
- d) nebezpečné pristátie na prekážku
- e) kolízia parašutistov bez zranenia počas voľného pádu, alebo počas letu na otvorených padákoch
- f) nedodržanie výšky otvárania
- g) hrubé porušenie zásad bezpečného pristávania na padáku v závislosti od výkonnosti vrchlíka.

9.4. Opatrenia a činnosť pri vzniku PMU

V prípade vzniku parašutistickej nehody je RZ povinný zastaviť parašutistickú činnosť a vykonať opatrenia:

- a) na záchranu života a zdravia parašutistu (ov)
- b) na zaistenie svedkov a dokumentácie vzťahujúcich sa k udalosti
- c) na zaistenie padákovej techniky pred ďalším poškodením neodbornou manipuláciou a pod.
- d) informovať:
 - VLP aeroklubu alebo jeho zástupcu
 - HIP-SNA, Riaditeľa letových činností alebo jeho zástupcu
 - Políciu (v prípade smrteľného alebo ťažkého poškodenia zdravia)
- e) podať predbežné oznámenie.

9.5. Znovuzahájenie prevádzky po PMU

O znovuzahájení prevádzky v danom aeroklube rozhoduje:

- a) pri nehode so smrteľným zranením predseda odbornej komisie pre PMU
- b) pri nehode s ťažkým poškodením zdravia HIP-SNA, Riaditeľ letových činností alebo jeho zástupca
- c) pri nehode s ľahkým zranením RZ po zistení a vyhodnotení všetkých skutočností a po konzultácii s VLP alebo jeho zástupcom.

Poznámka: V prípade bodov „b“ a „c“, ak je rozhodnuté o znovuzahájení prevádzky, RZ musí najskôr vykonať rozbor nehody s účastníkmi prevádzky a vykonať zápis do Knihy RZ.

9.6. Predbežné oznámenie

O vzniku parašutistickej mimoriadnej udalosti sú RZ alebo inšpektori daného aeroklubu, zúčastnení na riadení parašutistickej prevádzky, povinní podať predbežné oznámenie. Toto oznámenie sa podáva telefonicky, faxom alebo e-mailom. Podáva sa HIP-SNA alebo Riaditeľovi letových činností SNA alebo jeho zástupcovi. Oznámenie sa podáva na určenom formulári. V prípade, že bolo predbežné oznámenie podané telefonicky, písomné musí byť podané dodatočne.

9.7. Odborné vyšetrenie

- a) zhromaždenie všetkých potrebných údajov, záznamov, dokumentácie a iných informácií
- b) prehliadka miesta pristátia alebo dopadu
- c) vypočutie zúčastnených osôb a svedkov
- d) spolupráca podľa potreby so zdravotnou službou, políciou, výrobcom padákov a prístrojovej techniky.

9.8. Stanovenie doby šetrenia

- Nehoda - 45 dní vrátane predloženia záverečnej správy.
- Predpoklad - 20 dní, spracovanie a predloženie záverečnej správy do 10 dní od skončenia šetrenia.

9.9. Spracovanie záverečných správ

- Záverečná správa o odbornom šetrení predpokladov a nehôd s poškodením zdravia sa podáva na určených formulároch.
- Šetrenie a spracovanie záverečnej správy s ťažkým alebo smrteľným zranením sa riadi smernicami L-13 a P-2.

PRÍLOHY

Č.1. TEXTOVÁ PRÍLOHA

- Vyhýbanie sa zrážkam parašutistov počas letu na padákoch

Č.2. VZORY TLAČÍV

- Žiadosť o zapísanie do registra a obnovenie licencií a kvalifikácií
- Protokol o lekárskej prehliadke
- Vyhlásenie žiadateľa o základný a pokračovací parašutistický výcvik
- Vyhlásenie pasažiera tandemového zoskoku
- Vyhlásenie pasažiera tandemového zoskoku v anglickom jazyku
- Vyhlásenie cudzieho štátneho príslušníka
- Vyhlásenie cudzieho štátneho príslušníka v anglickom jazyku
- Protokol o preskúšaní
- Predbežné oznámenie vzniku PMU
- Záverečná správa o odbornom šetrení Incidentu
- Záverečná správa o odbornom šetrení parašutistickej nehody.

Príloha č.1.

Vyhýbanie sa zrážkam parašutistov počas letu na padákoch.

Definície:

Padák

Zariadenie, ktoré slúži pre zostupný let z lietadla na zemský povrch. Má kruhový, štvorcový, obdĺžnikový, trojuholníkový alebo krížový pôdorys. Z aerodynamického hľadiska sa padák pohybuje v padákovom režime (brzdený pád) a pri jeho pohybe vo vzdušnom prostredí je výsledná aerodynamická sila reprezentovaná len silou odporu, pričom príspevok vztlakovej sily je väčšinou nulový (resp. minimálny). Padák môže byť riaditeľný alebo neriaditeľný.

Riaditeľný padák

Padák, ktorý sa po zásahu parašutistu môže otáčať okolo zvislej osi. Má stálu horizontálnu rýchlosť, alebo jeho horizontálnu rýchlosť môže ovládať parašutista.

Neriaditeľný padák

Padák, ktorý sa nemôže otáčať okolo zvislej osi. Zmena smeru letu môže byť vykonaná len pomocou sklzov.

Padákový klzák

Zariadenie, ktoré slúži pre zostupný let z lietadla na zemský povrch. Z aerodynamického hľadiska sa svojimi vlastnosťami približuje k vlastnostiam leteckého krídla s jednoducho zakriveným profilom. Pri jeho pohybe vo vzdušnom prostredí je výsledná aerodynamická sila reprezentovaná vztlakovou silou a silou odporu. Parašutista môže padákový klzák nakláňať-otáčať okolo pozdĺžnej osi (v obmedzenom rozsahu), zatáčať-otáčať okolo zvislej osi (v plnom rozsahu) a naklápať-otáčať okolo priečnej osi (v obmedzenom rozsahu).

Blížkosť

Padák nesmie letieť v takej vzdialenosti od iného padáka, ktorá by vytvárala nebezpečenstvo zrážky. *(Okrem športových disciplín ktoré si to vyžadujú napr. (CRW).*

Pod pojmom padák sa v kapitole 1.1 rozumie parašutista počas letu s otvoreným vrchlíkom padáka alebo padákového klzáka, pokiaľ to v texte nie je upresnené inak.

1.1 Pravidlá prednosti a vyhýbania

Bez ohľadu na druh padáka a druh zoskoku sa od parašutistu vyžaduje, aby počas celého letu na padáku a počas pohybu na doskokovej ploche vykonával nepretržitú kontrolu okolitého vzdušného priestoru tak, aby mohol včas reagovať na prípadne nebezpečenstvo zrážky.

- 1.1.1 Padák, ktorý má prednosť, musí udržiavať svoj kurz. Toto pravidlo však nezbavuje parašutistu zodpovednosti vykonať také opatrenia, ktoré zabránia zrážke.
- 1.1.2 Padák, ktorý má podľa nasledujúcich pravidiel dať prednosť inému padáku, to vykoná tak, že tento druhý padák nadletí, podletí alebo križuje jeho trať v bezpečnej vzdialenosti. Musí však pri tom brať do úvahy vplyv turbulencie v úplave za sebou.
- 1.1.3 Vo všeobecnosti platí, že padák, ktorý je vyššie, musí dať prednosť padáku, ktorý je nižšie.

- 1.1.4 Ak letia dva padáky na protismerných tratiach alebo približne protismerných v približne rovnakej hladine, tak každý z nich sa vyhne zmenou kurzu doprava.
- 1.1.5 Ak letia dva padáky na zbíhajúcich sa tratiach v približne rovnakej hladine, tak prednosť má padák, ktorý prilieta z pravej strany. Toto ustanovenie neplatí v týchto prípadoch:
- padákové klzáky sa musia vyhnúť padákom,
 - riaditeľné padáky sa musia vyhnúť neriaditeľným padákom,
 - parašutista s jedným otvoreným vrchlíkom musí dať prednosť parašutistovi s dvomi otvorenými vrchlíkmi,
 - padák musí dať prednosť nekorektne otvorenému padáku.
- 1.1.6 Ak sa približuje padák zozadu k inému padáku v približne rovnakej hladine, tak padák, ktorý je vpredu má prednosť a padák, ktorý sa približuje zozadu, sa musí vyhnúť zmenou kurzu doprava a z pravej strany potom môže predletieť tento padák. Predlietavajúci padák je ten, ktorý sa približuje k inému padáku (predlietavanému padáku) zozadu po trati, ktorá zvierá s traťou predlietavaného padáka uhol menší ako 70°.
- 1.1.7 Padák, ktorý je vyššie, musí dať prednosť padáku, ktorý je nižšie a ktorý pristáva alebo je v poslednej fáze priblíženia na pristátie. Ak sa približuje na pristátie viac padákov v rovnakej hladine, tak platia pravidlá vyhýbania sa zrážkam uvedené v bodoch 1.1.4, 1.1.5 a 1.1.6.

**SMERNICA PRE VYKONÁVANIE ŠPORTOVÉHO PARAŠUTIZMU A ZOSKOKOV PADÁKOM
V - PARA - 1**

Príloha č.2.

Vzory tlačív